

Llucmajor

FEBRER 1984

de pinte en ample

Número 30 - Preu: 70 Ptes.

QUE PASSARA A S'AGUILA?

ENTREVISTA

FELIX PONS

Les nostres planes duen aquest mes les opinions de Felix Pons, secretari general de la Federació Balear del PSOE i portaveu d'aquest partit en el Parlament Balear.

Amb ell hem tractat sobre la situació política de la nostra comunitat autònoma i de la política del nostre país, així com la situació del socialisme a Llucmajor.

SOMOS LA RADIO QUE MAS ESCUCHA

Que una radio hable, no es nada sorprendente. Es lo normal.
La cosa cambia cuando una radio, además de hablar, escucha.

Eso sí es una sorpresa. Y bien agradable para ti.

Imagínatelo:

• Una radio en la que tú tienes voz. Y voto.

• Que te informe de lo que tú quieres informarte.

• Y que te entretenga con lo que tú quieres entretener.

• Pues esa es la radio que estamos haciendo en Radio

Popular. Una radio con el micrófono abierto para ti. Una radio viva las 24 horas del día.

Una radio con Luis del Olmo, Alejo García, Encarna Sánchez, Pedro Pablo Parrado y otros 700 profesionales haciendo programas para ti.

Programas realmente populares. Programas que tienes que oír. Y que te van a escuchar.

O.M. 1.224 KHz

F.M. 97'5 MHz

RADIO POPULAR
La radio encendida

TALLER MECANICO
ANTONIO ROSSELLO

Navarra, 4 - 6 - Tel. 660928 - LLUCHMAYOR

SERVICIO DE PINCHAZOS
Y NEUMATICOS

**Maderas
ramon, s.a.**

ALMACEN Y OFICINAS:

Ctra. Lluçmajor-Porreras, Km. 1

Teléfono 66 08 37

LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:

Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05

MANACOR

Destilerías Reunidas
S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

BORN
COMERCIAL

ELECTRODOMESTICOS - TALLER DE REPARACIONES

Carrer d'es Born, 23 - Teléf. 660636

LLUCMAJOR (Mallorca)

TENIM VIDEOS A BON PREU

Revista mensual
Depòsit Legal PM 350-1981
Any III

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor.

**INFORMACIO I
PUBLICITAT:**
Carrer Esperança, 2
(Lluçmajor)

DIRIGEIXEN:
Catalina Font i
Maties Garcies.

COL.LABOREN:
Francisca Barceló
Ignasi Barceló.
Miquel Barceló
Jordi Bayona
Francisca C. Cabot
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Sebastià Coll
Bartomeu Font
Antoni Garau
Coloma Julià
Miquel Mascaró
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Joan Socias Socias
Arnau Tomàs
Pere F. Torrents
Francesc Verdera

SECCIO ESPORTIVA:
Coordinador:
Joan Quintana

Col.laboren
Jaume Clar
Joan Clar Coll
Jaume Manresa
Bartomeu Trobat
Bernat Vadell

FOTOGRAFIES:
M. Clar
Fermín
C. Julià
Mut Fotos

IMPRIMEIX:
Edicions Manacor, S.A.
Ronda del Puerto, 60

EL PENSAMENT DE LA
REVISTA S'EXPRESSA
NOMES A TRAVES DE
L'EDITORIAL.

Què passarà a S'Aguila?

L'imperatiu ètic, dels nostres dies, és per desgràcia, la reivindicació de la pau. Mai la pau no havia estat tan amenaçada com hi està en aquestes altures del segle XX. La intel·ligència, l'enginy, el saber de l'home d'un temps que s'autoanomena civilitat i prosperitat tenen la cara lletja de les monedes en l'augment esfereïdor de la capacitat bèl·lica i destructiva de la Humanitat.

No fa falta repetir la crua realitat que ens envolta: poderosos armaments amenacen la vida humana, ingents pressuposts monetaris van a parar diàriament a les indústries bèl·liques, les guerres locals (Líban, Centramèrica, Iran...) se'n duen milenars de vides anònimes... Mentrestant, la fam, la malaltia, la penúria, l'operessió senyoreja damunt una massa creixent de persones d'un tercer món que s'estén com una taca d'oli i penetra dins les societats occidentals, a l'escalf de la crisi econòmica.

La desolació i el fàstig poden ser les nostres respostes més immediates davant aquest panorama. Emperò aquesta actitud serà inútil i immobilitzadora, com també ho serà acudir a una lamentació jeremíaca o a la predicació d'un moralisme estantís.

Quan posem a la vista aquestes realitats del nostre món ha de ser per fer-se un crit de protesta i per remoure una acció de denúncia. Es el que ha fet el "moviment verd" internacional, esperonejant per l'agressió que suposa la instal·lació de míssils a banda i banda de frontera política (Míssils "Cuise i Pershing II" en els països de l'OTAN i míssils SS-20 a l'àrea d'influència soviètica).

Dins aquest context és necessari sortir al pas de la creixent intoxicació militarista i bel·licista del govern socialista de Felipe González. L'increment de pressupost militar, la regulació d'objecció de consciència com un càstig, el plegament i la submissió davant el poder de l'atlantisme... fa recordar aquell acudit gràfic que l'humorista Màximo va publicar a les pàgines d'"El País":

"El Govern comunica que estima la pau però PREPARA LA GUERRA, vol el desarmament però ES REARMA, està CONTRA L'ARMAMENTISME però POTENCIA-ARA LA INDUSTRIA BEL·LICA, no vol MISSILS a ESPANYA però ELS ADMET A EUROPA..."

Dins aquest context, també, és necessari demanar informació sobre els projectes del Ministeri de Defensa a la nostra marina.

Què s'hi vol fer, a S'Aguila? Quines dimensions i quin sentit té el projecte ideat? Quines repercussions tendrà que al turisme, per a l'agricultura, per a tot el nostre terme?... El poble espera aquestes respostes. Tant per afrontar aquesta qüestió particular com per seguir els esdeveniments generals, seria molt útil i necessari que sortís a Lluçmajor un corrent d'opinió i debat d'orientació pacifista i no militarista.

NOTICIES LOCALS

COMISSIO DE CONTROL URBANISTIC

Una comissió tripartita integrada per Miquel Mas i Miquel Martí, de la Coalició popular; Tomàs Garcias i Manuel Rodríguez del PSCE; i Joan Puigserver i J. Josep Mestre, haurà de resoldre en un plaç de tres mesos els expedients acumulats de les infraccions urbanístiques.

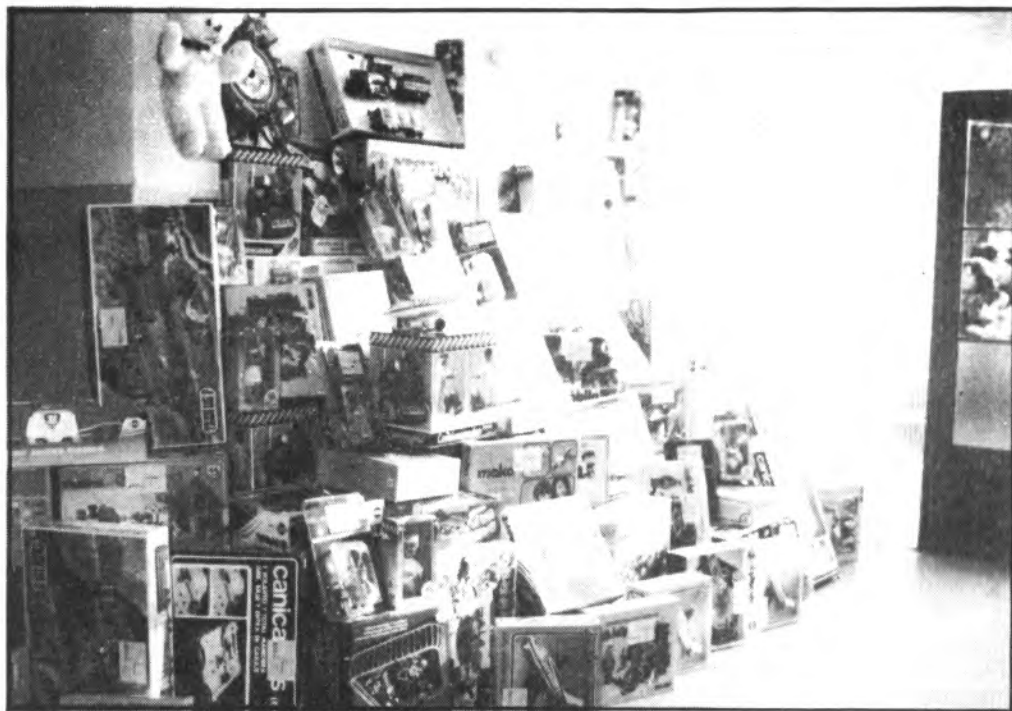
L'acord de constituir l'esmentada comissió va ser adoptat en un ple extraordinari, solicitat, pel grup socialista municipal, i al comptar amb el suport d'Unió Mallorquina, va prosperar la proposta socialista.

SUBVENCIO PER A PREMSA FORANA

El Gabinet de Premsa del Consell General Interinsular ens va convocar com a membres de l'Associació de Premsa Forana, a una reunió devers Cap d'Any per tal de designar-nos una subvenció de 25.000 pts. Com a totes les altres revistes de l'Associació: Agraïm sincerament aquest fet.

FESTA EN EL CLUB NAUTIC S'ESTANYOL

Dissabte, dia 21 i com a continuació de les festes de Sant Antoni i Sant Sebastià, hi va haver una torrada a l'esplanada del Club i, acabant de sopar, s'armà ball i bulla fins a la mala hora. Aquesta festa fou molt concorrida de socis i simpatitzants. La veritat és que la gent del Club no ha de mester cap motiu concret per armar una bauxa. També els de "La Sirena" feren el seu fogueró.

CONCURS DE TRUC A CA'N FELIU

A partir de dissabte, dia 4, comença un concurs de truc al Bar ca'n Feliu, quan aquesta revista surti a llum ja estarà clos el plaç d'inscripció. Se farà pel procediment de tots contra tots. Ja s'ha calculat que en tres setmanes estarà acabat i han programat per dia 25, al mollet vell, fer una torrada pels truquers i pels qui no ho siguin. En Miquel mos ha dit que hi posarà el vi de franc.

S'HA MORT L'AMO MES VELL DE LA VILA

El passat dia 14 de gener va morir a Lluçmajor mestre Miquel Salvà Caldes que tenia 101 anys. Des d'aquí volem donar el condol a tots els seus familiars i amics.

Mestre Miquel era l'home més vell de la vila i

en el primer número d'aquesta revista parlarem amb ell i ens va sorprendre el seu esperit jove. L'any passat, quen va complir cent anys, tot el poble (Ajuntament, Caixes, bancs i d'altres entitats, amics, etc) s'uniren a la festa familiar que es va celebrar a ca seva en el carrer Bons Aires. Esperem que tots poguem pregar molts d'anys per ell.

Com cada any, el passat dia 6 de gener, als locals de la Casa Cuna del Nin Jesús, parvulari del que n'és propietari i suport la Caixa de Pensions, es va realitzar l'entrega de joguetes als nins

que hi van a escola.

La festa, com totes les festes on participen infants, va ser agradable i molt alegre, tant per a ells com per als pares i familiars, que en gran nombre acudiren a l'acte.

Hi participà una representació de l'Ajuntament, el delegat local de "LA CAIXA", Sr. Climent Noguera i els reis en persona que varen ser juntament amb els obsequis que repartiren, els principals motius d'admiració i alegria per part dels infants.

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

S'HA CONSTITUIT L'ASSOCIACIÓ D'EMPRESARIS DE LLUCMAJOR

El passat dia 19 al Saló d'actes de l'Ajuntament es reuniren 101 empresaris de la comarca de Llucmajor per assistir a la primera assemblea general, la qual va tractar temes variats. En primer lloc es va efectuar una explicació dels objectius d'aquesta associació els més importants varen ser: defensa dels interessos comuns dels empresaris, intrusisme i competència deslleal, gestions referides al mercat públic, seguretat en els establiments públics, reactivació econòmica de Llucmajor entre d'altres.

Es va donar compte dels treballs efectuats per la Junta Gestora fent una mica d'història de com s'havia arribat a la idea de constituir aquesta associació, un dels assistents de la zona de S'Arenal, després d'alabar la idea va demanar a la taula que s'aplaçàs la votació perquè a S'Arenal no s'havien rebut les cartes enviades a la qual cosa el president va contestar que s'havien enviat 140 cartes convidant els empresaris d'aquesta zona i no comprenia com s'havien perdut. Es tengué en compte aquesta proposició i a l'hora de votar s'hagué de pronunciar per due coses de cop, si es votava SI volia

dir que es considerava que no s'havien d'aplaçar les eleccions i si es votava NO se'n convocarien de noves. Els resultats foren els següents: 38 SI, 19 NO, un vot nul i una abstenció d'un total de 59 afiliats ja que això era una condició indispensable per votar. La junta elegida que tindrà un manament de 4 anys queda així:

-President: D. Jaume Clar
-Vicepresident Primer: Julià Salleres
-Vicepresident Segon: Martí Llompart
-Vicepresident Tercer: Ignasi Garí
-Vicepresident Quart: Guillellem Garcias
-Secretari: Antoni Vidal
-Tresorer: Antoni Rosselló
-Vocals: Jaume Clar, Joan Salvà, Miquel Filori, Peo Mòjer, H. Reda, F. Monserrat, T. Rosselló, A. Faidella, i Maria Teresa Ratier.

Se'ns ha demanat que publiquem que qualsevol empresari que desitgi associar-se ho pot fer dirigint-se a qualsevol membre de la Junta Rectora i aquesta demana disculpes si no s'ha convidat a algú, aclarint que no apareixien a les llistes del darrer cens fiscal efectuat l'any 81, demanant a tots els empresaris que s'associïn, a fi de tenir més força en front d'una circumstància adversa.

FESTES DE SANT ANTONI

El fet que Sant Antoni caigués en dimarts va donar peu que tota la setmana fos festa: dissabte, dia 14 el fogueró de s'Arraval va encetar la bauxa, amb una gentada mai vista que hi acudí a fer la torrada, a ballar amb "Música Nostra" i a veure cremar el "dimoniot". Entre vi i ximbombades molts agafaren la dematinada.

D'altres barriades també volgueren fer els seus foguerons com el del carrer de Sant Antoni, el del "Gran Via" i el de "Ca na Madora".

El dia 17 els alumnes d'octau d'EGB també organitzaren un fogueró i una

bauxa amb el grup "Aires d'es pla", amb la finalitat de recabdar doblers pel seu viatge d'estudis.

El dia 20 "Ca'n Tià Taleca" va celebrar el sant amb un altre foguero i això mateix fa ver el dia 21 el bar "Tropical".

El diumenge, dia 15, i en honor de Sant Antoni, es concentraren carrosses i animals per anar a beneir. Això de les carrosses, de cada any minva, un carretó de l'Obra Cultural Balear i un carro de la Societat Colombòfila varen ser úniques, a més d'una partida de cavalls. En faltaren un parell més i la banda de música.

FOTO CLAR Perfumeria

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets. . .

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFiques
VENDA DE CARRETES. . .

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

PETITORS

ARTICLES
INFANTILS

LLISTES DE
NAIXEMENTS

Plaça Espanya, 46 - LLUCMAJOR (Mallorca)

I UN XIC DE TOT

JOQUINES PER A DOS VEIS

Per tot arreu veig pancartes, que parlen de destrucció, de missils, bombes atòmiques, de guerres amb electrons,

de violència i de mort, de guerrilles presoneres, de tortures, de presons, de condemnats, de galeres,

Això és aquest món tan modern,

tan evolucionat, tan científic, tan correcte, tan ben fet, que no ha estat capaç de fer, lo més senzill d'aquest món,

S'entregar un poquet d'amor a aquests dos bons senyors asseguts davant botons per decidir quin dels dos ha d'acabar amb aquest món

Senyor Reagan o Andropov "tanto monta monta tanto" el qui pitgi el botó

"pa que salgamos volando"
Joana Artigues

**DE LA FESTA DELS REIS
MAGICS (Gener 84)**

En el balcó de la Casa Consistorial i en representació de tots els nins i nines de Lluçmajor, a l'hora de l'arribada dels Reis Màgics d'Orient, el dia 5 de gener, un nin i una nina varen recitar dues poesies al.lusives a l'acte donant la benvinguda a tan augusts personatges. Les dues poesies són originals de Tomeu Sbert, un dels nostres col.laboradors, i varen ser ensenyades per la bona mestra de cada any, Magdalena Servera i diuen així:

**BENVINGUTS A
LLUCMAJOR.**

Sobirans de casta noble,
Reis que sou nostra il.lusió
vos deim la gent d'aquest
poble
benvinguts a Lluçmajor!

Així, bons Reis d'Orient
amb tanta jugueteria,
feis un vespre, feis un dia,
que tothom posau content.

Són hores sonant a glori
tant pels joves com pels veis,
també estan contents els
Reis
de trobar un nou Consistori

El Rei moro exclama i diu:
"aquí haureu tirat el resto
fent un Poliesportiu
i mundial de Baloncesto".

Seguint el seu noble estil
estan satisfets els Reis,
que es fassi un casal pels veis
i guarderia infantil

iAi, ai que ben arribada
seria per l'any que ve,
mos duguéssin si ve bé,
piscina climatitzada...!

Per avui... venguin juguetes
per cada cap de cantó
per tots es nins i ninetes
iBenvinguts a Lluçmajor!

(Recitda per la nina
Petra Maria Tomàs Tomàs).

**VISQUEN ELS REIS
D'ORIENT.**

Els reis tots endiumenjats
han vingut a Lluçmajor
per juguetes repartir
amb els seus cavalls muntats

De juguetes un tresor,
dins camions carregats
siau Reis ben arribats
vos deim tothom de bon cor

Trescaran tots els carrers
d'es "Lloc Sagrat" al
Convent
tot es carrer d'En Batlet
Rondes Mig-Jorn i Ponent

Voltant p'es carrer d'es Vall
per Plaça i tot lo demés,
voltaran tots es carrers
repartint amunt i avall

Emperò hi ha una sorpresa
que els Reis han trobat molt
rara
i es veure aqueixa endemesa
de sa benzina tan cara...

Ja que es pares i padrins
diuen que tot és molt car
Però ses nines i es nins
volem riure i disfrutar.

I no hi ha més veritat
que és lo que mos interessa
i és que els Reis es donin
pressa
a repartir s'enjuguetat!!!
(Recitada pel nin
Damià Tomàs Capellà).

**Vívelo
con Fura**
(Si quieres, puedes)

En la Red Seat sabemos que te gusta el Seat Fura. Porque la verdad es que no hay otro coche como él. Con tanta fuerza. Miralo bien y verás que lo tiene todo (el mejor equipado de su clase). Todo lo que tú le pides a un coche para ir por la vida con empuje, con ganas, a tu aire.

Venga, átrévete. Acércate a cualquier Concesionario de la Red Seat y pregunta por el Seat Fura... Entra y verás como es un coche especialmente para ti. ¡Ah! y si crees que es mucho, que

no puedes, que está por encima de tus posibilidades... es que todavía no conoces las facilidades que te ofrece la Red Seat. Financiación a largo plazo, más por tu coche usado, todo lo que te haga falta. Ven a la Red Seat y

comprate un Seat Fura. Es un valor en alza... que cada día va a más.

SEAT FURA

Red Seat. La garantía más fuerte.

SEAT

Rubí Automóviles Lluçmajor, S.A.

Carretera s'Arenal s/n. Tel. 66 02 34
LLUCMAJOR
Exposició a C. Terral, 4
S'ARENAL

En contra de l'acord municipal aconseguït per la iniciativa i els vots dels regidors socialistes

El govern del PSOE no vol que el terme de Lluçmajor sigui zona desnuclearitzada

El Govern socialista no vol que el nostre terme municipal sigui "zona desnuclearitzada", segons es desprèn d'una recent sentència de l'Audiència Territorial de l'Audiència Territorial per la qual es declarava "zona no nuclear" el terme de Lluçmajor. Amb aquesta decisió, es va posar punt i final a la controvèrsia mantinguda per l'Agrupació socialista de Lluçmajor i la FBS.

La història del litigi va començar quan el grup municipal socialista va presentar i va dur endavant amb els seus propis vots, tal acord, ja que tant la Coalició Popular com UM votaren per l'abstenció. Després vengueren les pressions confirmades per fonts dels socialistes llucmajorers, en el sentit que la FBS suggeria als seus regidors que fessin marxa enrera i es mostrassin públicament contraris a la proposta.

Els regidors socialistes es mantingueren en la seva postura, que no és sinó la de seguir les directrius del PSOE aprovades en el passat congrés i mantengudes també al programa electoral. Tot això apunta que el Govern no desitja un acord tan concret i suggereix una forma més ambigua: "El Consistori ha de demanar al Govern que declari el terme de Lluçmajor zona desnuclearitzada".

Davant la negativa dels regidors socialistes-ajudats per l'Agrupació de Lluçmajor— de reconsiderar la seva postura, l'autoritat governativa va recórrer a l'Audiència Territorial, la qual va decidir la suspensió de l'acord en litigi. I així queda el nostre terme lliure de qualsevol impediment davant una possible instal·lació d'armament nuclear en sòl llucmajorer.

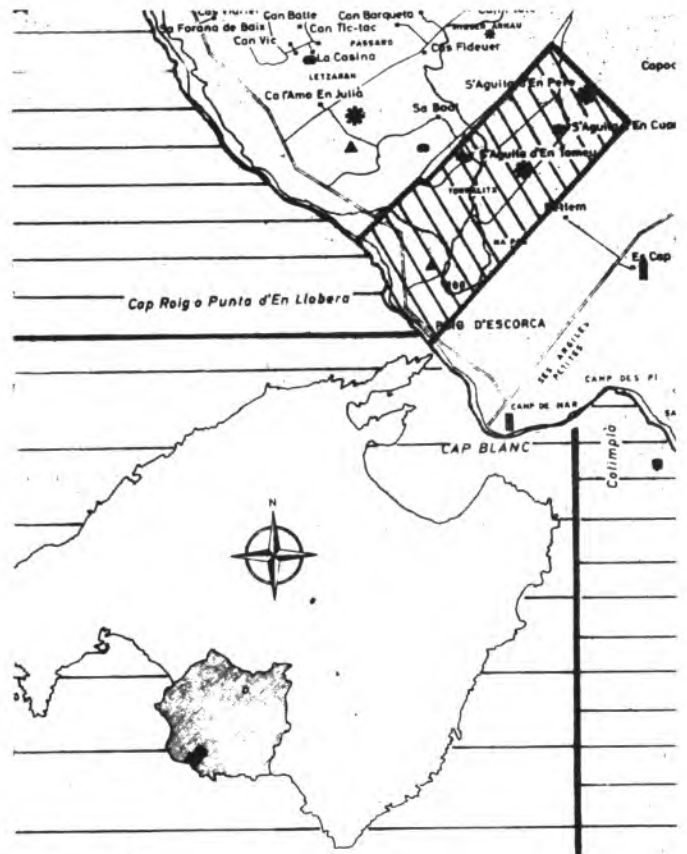
Segons asseguraren fonts properes al grup municipal del PSOE, els regidors estarien disposats —en cas de comptar amb el suport de la Coalició Popular i d'UM— a recórrer contra l'esmentada sentència de l'Audiència com ha succeït en un Ajuntament català.

LA BASE MILITAR

Es curiós que la controvèrsia sortís a la llum pública en el mateix moment de la confirmació dels rumors que anunciaven la futura construcció d'una gran base militar en els terrenys de "S'Aguila". Com que no s'ha produït, de moment, cap desmentiment per part del Ministeri de Defensa, tot sembla indicar que els terrenys de la marina seran l'escenari per posar en pràctica el "Pla META" o la reestructuració de L'Exèrcit de Terra.

Fonts socialistes asseguren que la futura base o aquarterament militar no té res a veure amb la suspensió de l'acord municipal, dada que només podrà ser confirmada en un futur, i en cas que els míssils no arribin a la marina llucmajorera. De veritat que resulta paradoxal que els regidors socialistes prenguin la iniciativa i aconseguïssin declarar el terme "zona no nuclear" seguint els postulats del partit —el que carregui l'acord o, el que és ben igual, aconseguïssin la suspensió.

Per a més inri, basta fullejar les pàgines d'una recent publicació governamental titulada "Un año para la esperanza" en la qual es fa un balanç dels 365 dies de govern socialista i a l'apartat que enumera "cien medidas para el cambio" assegura que el

Govern ha complert l'oferta electoral i, concretament en la mesura no. 95: "mantener la no nuclearización del territorio español", afirma rotundament: "El Gobierno ha cumplido su compromiso, conservando la no nuclearización del territorio nacional. Ninguno de los convenios y acuerdos en materia de cooperación y defensa suscritos por España preveen un hipotético cambio de esta circunstancia".

Per tant, aquest interès excessiu pel Govern perquè al terme llucmajorer sigui zona apta per a la instal·lació d'armament nuclear no encaixa dins el trencaclosques de promeses electorals del Partit Socialista.

DEMANAM UN ACLARIMENT

En el moment de produir-se les esmentades pressions sobre els regidors llucmajorers, sembla que el senador, també llucmajorer, Antoni Ramis, va actuar com a protagonista per obligar als regidors a canviar la seva postura sense aportar cap explicació sobre la futura base militar.

Des d'aquestes pàgines de la revista emplaçam el senador —com a representant del poble mallorquí— perquè, mitjançant una interpel·lació parlamentària, sol·liciti del Govern una explicació sobre els futurs plans del Ministeri de Defensa a la marina llucmajorera. Seria per ventura una resposta que podria aïllar una incògnita que, de moment, plana amb presagis nuclears sobre el terme llucmajorer.

Francesc Verdera

LA CIRCULACIO LOCAL, UN DESASTRE PERQUE?

De tots és conegut l'estat en què es troba la circulació al nostre poble, per això no és necessari fer una crítica del fet en si, però hem cregut important fer una anàlisi de les circumstàncies que l'envolten i que fan tant per acció com per omisió, que les coses en els nostres carrers vagin com van.

Tristament, en el nostre poble, com a tots els pobles del món, l'anarquia no és viable. Molts de ciutadans que s'encarreguin de fer complir les normes establertes les infringeixen, cosa que sol anar en detriment dels altres veïns de la comunitat. Però més fotuts que tenir una anarquia sense "autoritats" que pagar, és tenir-la de fet (al carrer), amb moltes i ben pagades autoritats per mantenir.

HISTORIA D'UN BAN

Ja al número 26 d'aquesta revista es parlava d'un ban, que va sortir un mes després en el qual es veia que l'autoritat coneix els problemes de la circulació local, ja que de manera puntual i successiva els anomenava tots. De llavors ençà han passat alguns mesos i els temors que expressava el comentarista "... aquest ban quedarà en lletra morta " s'ha realitzat. De les quatre multes esporàdiques que es posen, uns diuen: "les me lleven", d'altres: "ja m'encalçaran!" i els menys, per qüestió de principis o per despistats (no sabem com funciona la cosa) les paguen.

Esperam, senyor regidor d'AP, aque aquesta no sigui la única mesura que tenen per fer realitat aquell eslògan electoral que deia "NINETS I NINETES SI VOLEU ANAR TRANQUILS PEL CARRER..." Ja que actualment amb, l'excés de velocitat per les rondes i amb carrers centrals on les voravies són estretes els cotxes aparcats sobre d'ells i les bicicletes impedeixen el pas, tampoc

no van tranquils pels carrers els vellets i les velletes.

UN EXEMPLE A SEGUIR

L'Ajuntament de Ciutat segons el senyor Tarabini, regidor de circulació, es proposa fer un estudi per llevar tots els discs que tanmateix no es compleixen, ja que tenir-los és crear a la gent una consciència laxa amb l'incompliment de les normes circulatòries, començant per a les menys importants fins a passar-les totes pel mateix raser.

Si això ho fessim també aquí, per ventura no hi hauria tants infractors. ¿Què aparcarien a zones on no és convenient que ho facin? També ho fan amb el disc i a més posen en evidència la inoperància de l'Ajuntament.

A més, amb els discs que es guardarien, en tendrien de recanvi per a molts d'anys i hi guanyariem tots, els contribuents que no els hauríem de pagar i els regidors que, segons tenim entès, a l'hora d'haver de pagar l'actual consistori uns 2 milions de pessetes, pels discs que havia comprat el passat, hi va haver forts enfrontaments "dialèctics", fins i tot entre regidors del mateix partit.

DISCRIMINACIO

De les xerrades que hem fet amb diferents regidors referides al problema de la circulació local es dedueix que es troben amb les mans fermades per fer complir les normes de circulació, ja que no tenen força legal perquè es paguin les multes. L'única possibilitat que hi ha és quan la grua (l'únic negoci municipal que dona ganàncies) se'n duu un cotxe, després, per tornar-lo al propietari li fan pagar totes les multes retrassades.

Davant aquest trist fet que les lleis no siguin efectives per fer pagar els infractors i que l'única possibilitat que hi ha és a través de la grua, nosaltres

ens demanam: ¿A què és degut el que aquesta s'hagi emprat tantes vegades com ha estat necessària a S'Arenal i imai! a Lluçmajor, al llarg de 3 consistoris que l'han tenguuda...? Bé, mai, mai... de vegades s'ha emprat per anar a cercar de la carretera el cotxe d'un regidor o d'un amic, no fos cosa que hagués de pagar els serveis d'una grua particular.

Hi ha un refrany que diu que "no s'han de donar armes a l'adversari". No essent actualment els sentiments de les dues comunitats del nostre municipi massa fraternals, ja que els arenalers se senten discriminats, pareix ser que fent les coses d'aquesta manera no és el millor canvi per acallar el sentiment independentista de certs sectors s'arenalers, sinó donar-los raons.

COM ES DESPRESTIGIEN LES INSTITUCIONS

Hi ha varies maneres de desprestigiar una institució i entre elles A).-Que les normes que aquesta (associació, club, ajuntament, govern) dona que no siguin complides pels que (com a socis o ciutadans) tenen l'obligació de

complirles.

B).-Que els dirigents vulguin fer complir les normes als seus subordinats, però que ells no les compleixen.

De les dues n'adoleix el nostre poble. Hi ha ciutadans que no compleixen les normes per sistema (per manca de civisme? per mal entesa?, per comoditat? pel mal exemple que reben? També hi ha el mal exemple de certs regidors que mentres parlen de "posar ordre" al seu redol, infringeixen una i altra vegada la normativa vigent de circulació, sense que hi hagi multa per a ells.

Aquest segon fet, des del nostre punt de vista, és més punible que el primer, ja que desprestigia l'autoritat dels municipis obligant-los a ser arbitraris, i la dels seus companys encarregats de circulació, i la de l'Ajuntament en general.

Veient aquest estat de coses, son molts els llucmajorers que creim que la circulació, amb els mitjans que es posen per corregir-la i amb l'exemple que es dona, no pot anar millor del que va.

Esperem que no empitjori!

COL·LECTIU VENTIM

Ha mort «El peatò anònim»**DEU MOS N'ALLIBERI D'UN
JA - ESTA - FET**

Aquesta mort, encara que no succeïda, se pot evitar.

Pensem, quina tranquil·litat! quina satisfacció! quin goig! Quina alegria més gran poder dir que s'ha evitat una mort. És molt comprensible la satisfacció d'un metge que ha curat un malalt evitant-li una mort segura. Noltros, a vegades, podem evitar morts; si el cas que ens ocupa es pogués comparar, li diríem "medicina preventiva". Si hi ha situacions que per lògica i sentit comú (ja sabem que és el menys comú de tots els sentits), ens anticipen un perill mortal ¿qui serà el que no intentarà evitar-lo?...!, si arriba un fatal desenllaç, què hi podem fer? No res, JA ESTA FET. Però, sens dubte, allò haurà estat una falta de negligència. I llavors?...Llavors s'estudiarà el cas i s'intentarà que no torni a passar. Però ¿per què no evitar que arribi el primer cas? ¿Hem d'haver fracassat, forçosament, per posar-hi remei?" "Sustos", resquillades, cops, cames rompudes...Què podem esperar?

SOL·LICITUD A L'AJUNTAMENT

El dia 30 de novembre de 1982 se presentà a l'Ajuntament de Lluçmajor un escrit que deia el següent:

Sr. Alcalde:

Los vecinos de la Ronda Migjorn, Carlos V y calles colindantes, ante Vd. atte. acuden y EXPONEN:

Visto el gran número de accidentes, en forma de atropellos, que se vienen produciendo, algunos de ellos mortales, en las mencionadas vías y la poca seguridad que ofrecen para los peatones, especialmente niños y ancianos, al cruzar por ellas. Causa que se agravará mucho más, en forma de intensidad de circulación, al desviar la Ronda Ponent.

Por todo lo expuesto, SOLICITAMOS: SE PON-

GAN VARIOS PASOS DE PEATONES REGULADOS POR SEMAFOROS, con el fin de cumplir con la seguridad ciudadana y salvaguardar las vidas humanas que, constantemente, se ponen en peligro al cruzar por dichas vías.

Dios guarde a Vd. muchos años".

I va seguit de 216 signatures amb indicació del número del DNI. Ni una sola d'aquestes 216 persones ha tengut notícia que l'escrit haja estat pres en consideració.

**EL "PEATO" SEMPRE
ESTA EN
DESAVANTATGE**

Sa Ronda Ponent ja està oberta. No discutim sobre la circulació rodada... però...i la circulació peatonal, què?

Des del cantó del carrer de Ciutat, amb la Ronda Ponent, fins al cantó del Camí de Campos, amb l'Avinguda Carles V, passant per la Ronda Migjorn, hi ha quasi 3 kms. d'una via que té uns 14 metres d'amplària i, no hi ha cap endret on una persona pugui travessar tranquil·lament a peu. 14 metres són molts de metres per a una persona que no pot córrer a un lloc on li poden venir cotxes i camions que poden anar a 60 kms/h. Basta tenir en

compte que una persona a peu necessita 13 segons per travessar i, en 13 segons, un cotxe que va a 60 recorre uns 216 metres.

Són els desavantatges del progrés. Progrés! Beneïda paraula si s'entengués en el seu propi sentit, que no és més que una millor qualitat de vida. Si tenim molts de cotxes i carreteres asfaltades i, quan anam a peu, nos jugam la vida per travessar una via pública, voldria que qualcú me digués on és el progrés.

QUI HO POT ARREGLAR?

No farem una referència expressa a l'Ajuntament actual. El Batle no és el mateix i molts de regidors

tampoc no ho són. Però és el nostre Ajuntament, és la burocràcia administrativa local. Ja ho sé, ja ho sé...això toca a Obres Públiques i a Tràfic, emperò ells no faran res si no els ho proposen.

Qui sia el responsable administratiu de fer les gestions necessàries perquè la gent que va a peu no hagi de jugar-se la vida, que se'n cuidi, perquè sinó, serà el responsable directe de la mort del "peatò anònim" que, possiblement ben aviat, si no s'hi ha posat remei, ja tindrà nom i llinatges. No voldríem per res del món que aquest escrit fos una crònica d'una mort anunciada.

Guillem Oliver

Materiales Construcción

Amengual

DISTRIBUIDOR DE CAOLITA

glassi
olor

FABRICADO POR FORMICA ESPAÑOLA S.A.

ALMACEN.

Ronda Migjorn, 154

Teléfono 6C 09 59

LLUCHMAYOR (Mallorca)

Juntament amb 30 centres de l'Estat Espanyol

L'Institut de Formació Professional de Lluçmajor, cap a la reforma

En tot l'Estat Espanyol han estat 31 els centres educatius de BUP i FP que el Ministeri d'Educació i Ciència ha escollit per tal d'experimentar la reforma de les ensenyances mitjanes. Dins aquest conjunt de 31 centres, representatius de tots els tipus existents (rurals, urbans, grossos, petits, de BUP i de FP) hi està inclòs l'Institut de Formació Professional de Lluçmajor, únic centre de les illes designat com a pilot per desenvolupar previament la reforma.

La instauració de la reforma de les ensenyances mitjanes, diferentment de tantes reformes imposades a cop de decret, té la pretensió de ser experimentada i després adaptada progressivament —quan s'hagin revisades les deficiències que es donin a la pràctica—. Es calcula que en 3 anys tots els centres hauran acollit la reforma.

EL "TRONC COMÚ"

La reforma suposa la instauració d'un "Tronc comú" que hauran de seguir els estudiants en acabar l'EGB. Aquest tronc comú

consta de dos anys i reuneix assignatures de les dues branques esmentades, BUP i FP (assignatures tècniques de FP i artístiques i analítiques de BUP).

Amb aquests dos anys es pretèn posar remei als greus problemes de l'actual sistema educatiu: un elevat fracàs escolar, una elecció prematura del destí acadèmic i professional, una injusta despreciaió de la Formació Professional, batxillerat excessivament teòric, ensenyament receptiu, programes recarregats, falta de temps per a l'oci i la creativitat.

Enfront a aquesta situació el Ministeri d'Educació i Ciència creu

necessària la preparació de l'alumne per a la vida com a persona i com a ciutadà i declara que la missió de les ensenyances mitjanes serà la de dotar els joves dels instruments i coneixements indispensables per valer-se en el món que ens ha tocat viure. No basta capacitar-los professionalment, és necessària una formació integral més que una preparació limitada a una activitat econòmica concreta.

Ampliar l'escolaritat en 2 anys és un pas exigít per la realitat socioeconòmica i cultural.

Un punt molt essencial que observa el Ministeri és el de vin-

cular l'escola amb l'entorn. Atendre la realitat que ens envolta és una manera d'arrelar l'escola en la vida.

També és una fita important la de despertar la creativitat i el sentit crític de l'alumne. L'escola no pot ser únicament un lloc on l'al·lot s'acomodi als usos socials.

El desenvolupament integral de la persona no ha d'atendre només a allò pràctic i immediat. La creativitat artística és una possibilitat de plaer, d'autoconeixement i d'obertura al món.

També és imprescindible la reflexió crítica. Avui que la informació ens arriba per mil conductes és necessari proporcionar a l'alumne la capacitat per seleccionar les seves fonts d'informació.

EL CAS DE LLUCMAJOR

Era a finals d'estiu quan va arribar la notícia del Sr. Ibàñez, subdirector d'Ensenyances Mitjanes, anunciant que l'IFP de Lluçmajor era un dels escollits per experimentar la reforma entre els qui havien sol·licitat integrar-se a aquest pla pilot. (El sr. Ibàñez feia pocs dies que havia participat a les "Jornades d'Estiu de FP" a Ciutat).

Per aquest motiu els professors varen anar a Madrid per seguir ràpidament un curset sobre les característiques del nou pla, juntament amb tots els altres 30 centres que experimenten aquest pla pilot. Aquests centres estaran controlats durant el curs per l'equip de la reforma, ja sigui mitjançant cursets específics a Madrid de cada assignatura, o amb les visites de l'equip a cada centre i sempre amb l'intercanvi de material didàctic.

A Lluçmajor tres dels quatre cursos matriculats de primer de FP I (Primer Grau) experimenten la reforma, quedant un primer d'Administratiu al marge. Cada un dels altres tres i per espai d'un trimestre rodaran pels tres tallers de les branques existents a l'insti-

tut: Electricitat, Administratiu i Automoció.

Quant a l'horari, a més de les hores lectives de cada assignatura a Lluçmajor s'han potenciat els tallers de teatre, iniciació al cinema, interpretació musical... i es cerquen metodologies més actives per a les assignatures tradicionals per intentar rompre la situació de passivitat receptiva que sofreix el nostre alumnat.

L'horari escolar és el següent:

Area instrumental	1r 2n
Llengua i literatura espanyola	3 3
Matemàtiques	3 3
Anglès	2 2
Gimnàstica	2 2
Religió	- 2
Educació per a la convivència	2 -
(1) Català	3 3

Ciències de la matèria i de l'home

Ciències experimentals	4 3
Ciències socials	3 2

Area tecnològica i artística

	8 7
--	-----

(1) Les 6 hores de català s'han escollit d'entre les 9 hores

optatives repartides entre les 3 àrees,

EL PAPER DEL PROFESSOR

L'equip de professors ha d'introduir l'alumne en el món dels adults, intervenir en els freqüents conflictes generacionals i orientar professionalment. Aquestes tasques requereixen una bona dosi de relacions interpersonals —professor -alumne—, de tu a tu. I per això és necessari que l'equip es personalitzi en un tutor que evalui la marxa general del curs, recomani i suggeresqui a alumnes i pares de cara a l'orientació professional, que solucioni possibles tensions, i en definitiva tot l'equip deu explotar mètodes millors per suscitar l'interès i la motivació dels alumnes. Aquesta és la difícil passa de tots els ensenyants i no només els de Lluçmajor, companys entranyables, que tan il·lusionats estan amb els resultats de la reforma.

Coloma Julià

FOTO D'ESTUDI
REPÒRTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

CONTINUACIÓ

De vegades, potser, sentis plorar una guitarra en la nit, i tu, escoltant les tristes notes l'acompanyis, i de tot dos, en perfecta harmonia surti el fruit, Menuda, grà-

cies Joan, entre dues gotes transparents que fa uns moments s'han després dels teus ulls redolen en lenta carrera cap als llavis; però ara vius, et sents bé, tan sols una cosa té importància en aquests moments,

i aquesta cosa est tu, optimitisme, és el definitiu enterrament de fantasmes que no acabaven de ser morts però que a cada segon que passa ho són més (has fet possible que això sigui així. Ho saps molt bé), és, en definitiva, tot tu, realitat, malgrat et manqui la seva presència per imponderables de temps i edat. I ho acceptes tal com és, encara que te fot molt.

Poc a poc van desfilant perfumats de William Lawson i quasi ja es veu el cul d'una botella compartida de dos litres i mig, i lo

bo és que estàs més clar que una nit de lluna nova i estrellada. Sorprenent.

En aquest moment la guitarra ha deixat de queixar-se, roman completament muda. Hagués volgut continuar amb "Laura" però no sap les notes. Amb la il·lusió que li feia! Ho entens?

Però ara pareix esser que ja no és temps d'això. Tal volta ja no sigui mai. Ara, més bé, es temps de fred, de buidor, de soletat compartida, d'indiferència fingida, de malentesos, de fer mal, d'incomprensió, d'odi, de voler...en conclusió: temps de desitjar.

I penses en el caramull de portes tancades que s'havien d'obrir juntes, però a mesura que passa el temps, i sense saber per què en lloc de començar-les a obrir les anam tancant incomprensiblement. Com es nota que som persones.

I tu, que no entens res, tens clar que continues essent-hi, que et sents, més terra que mai, i que aquest arbre tendre continua malgrat tot, arrelat dins tu, encara que, tal volta ell hagués volgut arrelar en una altra terra. Però això, qui ho pot dir, perquè l'arbre encara no ha après a xerrar. Seria meravellós que els arbres joves mantinguessin sempre verdes les fulles.

I mentrestant veus que quasi tothom passa de tot i sembla que ho tenen tot superat (als menys així ho diuen) i en canvi tu, cal dir-ho una altra vegada, no passes de res i per ventura et moris sense haver superat res.

De sobte una brisa suau t'aclareix els pensaments omplint-te d'una ràfega de roses, clavells i blat madur, i és ella, primavera, cavall fort que arriba i te sents reviuere. I veus molt lluny, en la nit, un llum d'un somriure vermell. És un fanalet que està esbossant la rialla més fresca que mai no hagi vist. I poc a poc et poses a caminar cap a ella, amb l'esperança que quan arribis, si és que hi arribes, es conservi igual de fresca.

Sebastià Coll
Nit Vella 1984

AUTO ELECTRIC Barcelona

Pedro A. Mataró, 12 - Teléfono 66 01 70
LLUCHMAYOR (Mallorca)

REPARACIÓ EN GENERAL DEL

*SISTEMA ELECTRIC I ELECTRONIC DE
L'AUTOMOBIL

*SERVEI TECNIC D'EINES ELECTRIQUES I
PNEUMATICS

*MONTATGES AUTOMATICS DE POSTA EN MARXA
I ATURADA PER A MOTORS DE GASOIL

*VENDA I REPARACIÓ DE MOTOSERRES

Xerrades de cafè

Ses casetes i els xalets de foravila

-Pareix que lo de ses casetes de foravila es compli-ca...

-I això per què?

-Perquè diuen que n'han fetes més de 400 sense permís municipal.

-No seran tantes!

-Bé, però de totes maneres, pareix que n'hi ha moltes.

-Saps què passa? Que el Consistori passat, i aquest per no ser manco, per allò de s'ecologia i altres romanços, com que està de moda, volgué prohibí sa construcció de ses casetes d'es "domingueros" a foravila, sense pensar amb ses conse-

quències, i sa feina que després els duria fer complir lo acordat.

-No em diràs tu que sa mida no estava ben presa, perquè es feia necessari posar regit a tantes casetes, construïdes i pintades de mala manera i pitjor gust, un veïnat de s'altre, que en certs llocs pareix un betlem per mentalitats infantils.

-Bé, totes aquestes raons, que no les discutec, no poden deixar de banda ses altres d'es que tenen una finca que no els produeix res, que n'hi ha moltes, i les han venudes a un bon preu a un comprador que

vol fer una caseta per passar es cap de setmana. Jo, i d'altres com jo, creuen que es millor veure un tros de terra ben cuidat amb una caseta de mil colors, que no haver de ser esclaus d'una finca que no mos dona més que perjudici i maldecaps, quan no es disguts d'es robatòrums, si la vol destinar a sa cria de gallines o altres animals.

-Molts d'es que roben es fruits i ses gallines són es mateixos propietaris d'es "xalets".

-N'hi ha de tota casta. N'hi ha que van amb un camió, i no en deixen cap, d'animal. I aquests no són "domingueros".

-Tots aquests crec que no són motius per deixar fer tantes casetes com es feien perquè en aquest pas, aviat haurem convertit molts d'es llocs d'es terme en zones urbanes, amb es consegüent problema per a's nostres governants municipals.

-No serà tant, perquè no hem d'oblidar que ses finques que són rendables

encara que poques, mai no es venen per aquests fins. I, per altra banda, també s'ha de tenir en compte sa feina que donaven an es gremi de constructors aquestes edificacions, cosa que no es pot despreciar i manco en es temps que correm, de tant d'atur.

-Coem dèiem abans, pareix que si no poden construir amb permís, hi fan d'amagat, i tot continua igual. O demanen un permís per fer una portassa per amagar ses eines, i després fan un "xalet".

-I com que ningú d'es nostro Ajuntament vigila, queda resol es problema.

Es seu problema, voldràs dir, perquè es de s'Ajuntament, que toca fer-ho complir, continua.

-Ara diuen que han fet una comissió de tots es partits polítics per vigilar aquestes edificacions il·legals.

-No faran res.

-Diuen que ara va de veres.

-Jo encara me'n ric.

Un que escoltava

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
 S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
 PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

CARPINTERIA

Forteza

MOBILIARIO DE COCINA Y BAÑO - FABRICACION PROPIA

Fábrica: Ctra. Campos, Km. 24'700 - Telf. 66 00 81
 Exposición: Calle Campos, 30 - Tel. 66 03 65

LLUCHMAYOR (Mallorca)

FURGONETA SHERPA DIESEL
 6 velocitats
 6 litres per 100 Km.
 motor de 1800 c.c.

ahora...

mini metro 1300
 a precio super interesante

VENDA I SERVEI A:

LLUCMAJOR
 Taller BERTON
 Carr. Campos s/n.
 Tel. 66 08 92

PALMA
 Auto Freno Oliver, S.A.
 C/. Aragón, 138
 Tel. 27 82 46

Entrevista a Fèlix Pons

«Mallorca no es conservadora: el socialisme hi te una força creixent»

A la quarta planta de l'edifici principal del Crèdit Balear, Fèlix Pons hi té el seu lloc de treball. Com a advocat de carrera, és assessor jurídic d'aquesta empresa bancària de les Illes. Això, en paraules seves, no li suposa cap impediment ni cap dificultat per dur a terme la seva coneguda activitat política dins les files del socialisme balear. Actualment Fèlix Pons és el cap del principal partit de l'oposició dins el Parlament Balear. Es també secretari general de la Federació Socialista Balear i ha estat diputat en el Parlament espanyol des de 1.977 a 1.982.

-Quina va ser la via per la qual una persona com Vostè, de família benestant i cristianodemòcrata, va ingressar dins les regles del socialisme?

-La meua activitat política - i ja fa deu anys que m'hi rossec - va començar de forma no premeditada ni programada. Va ser quan, mort mon pare, a principis dels anys 70, vaig haver de prendre decisions personals importants. Tenia propostes per entrar dins Esquerra Democràtica, que era un partit democratacristià fundat per mon pare, però de tendència esquerrana, no conservadora. La veritat és que jo, entre ser l'esquerra de la democràcia cristiana o la dreta del socialisme, vaig creure que seria més útil per a mi mateix i per al canvi que havia d'experimentar la societat espanyola, situar-me dins el partit socialista i contribuir a crear una força socialista moderada.

-Què entén per "la dreta del socialisme"?

-Amb aquesta expressió no faig referència als continguts, sinó als mètodes. Crec que la moderació en la forma és el contingut bàsic de la democràcia i crec que el que s'havia d'accentuar durant la transició era el caràcter reformista del socialisme, cosa que avui ja s'ha assumit plenament. El socialisme s'ha de marcar un objectiu de justícia total, radical, però sabent que les presses, les precipitacions, l'equivocar-se a l'hora de triar els instruments que ens duguin a aquests objectius, són el principal entrebanc per arribar-hi. Els

objectius bàsics del socialisme són la igualtat, la solidaritat i la creació d'una societat distinta amb principis distints dels d'avui en dia, però s'han de cercar els instruments adequats en cada moment perquè aquesta societat es vagi construint de forma progressiva, gradual i sense comprometre els avenços que s'han aconseguit.

-Per què, a parer seu, la Constitució i l'Estatut són les eines fonamentals per emmarcar la vida política del nostre país?

-Jo don per molt ben emprades totes les hores que he dedicat a la política si això ha servit perquè hi hagi una Constitució plenament democràtica i un Estatut satisfactori que, a més, té la porta oberta a la seva posterior ampliació. L'Estatut marca una primera fase de l'autonomia, però pot desembocar en una autonomia superior. Crec que ni la Constitució ni l'Estatut s'han de modificar perquè són instruments bons i satisfactoris. Els que diuen que s'ha de modificar la Constitució només ho diuen amb afany electoralista i sense intenció de posar-ho en pràctica. Els qui diuen que l'Estatut és magre són gent que no va votar ni va acceptar la Constitució ni el marc que se'n deriva.

LA DERROTA DEL PSOE.

-Quina autocrítica fa de la derrota del PSOE a les eleccions autonòmiques?

-Jo no parlaria de derrota. El PSOE va ser el partit més votat a Mallorca, Menorca i Formentera. A Eivis-

sa va guanyar la dreta, però amb manco vots que els que solia tenir. En definitiva el Grup Popular i el Grup Socialista tenim el mateix nombre de diputats en el Parlament Balear. Una cosa és clara: en els llocs on el PSOE es va enfrontar directament a la Coalició Popular, el partit socialista va guanyar. En els llocs on hi va haver una força intermitja, com és el cas aquí d'Unió Mallorquina, aquesta va llevar més vots al PSOE que no a la Coalició Popular. Prova d'això és que a les eleccions legislatives de l'octubre del 82, quan UM encara no existia i hi havia només una UCD residual, el PSOE va guanyar clarament a AP i els seus aliats.

-Per tant, això invalida les opinions que diuen que Mallorca és conservadora?

-Es fals que Mallorca sigui conservadora. El socialisme té un espai creixent d'ençà de les primeres eleccions fins a les darreres. El socialisme ha anat arrelant dins la societat balear, que és una societat difícil de penetrar pel socialisme perquè li exigeix una dosi molt gran de realisme. El socialisme ha de fer una anàlisi molt profunda de la realitat i de com s'ha d'afrontar la transformació progressista de l'estructura econòmica i social que tenim, sabent que és una societat pròspera en temes relatius. Per tant, els mecanismes que s'utilitzin per a la transformació social no han de posar en risc el sistema de producció que tenim, perquè si acabam amb la producció de riquesa, no la podrem repartir millor i més justament.

-Com s'ha de mantenir i millorar la creació de riquesa dins la societat balear?

-El turisme és la font de producció de riquesa bàsica a les nostres illes. Crec que les alternatives turístiques que avui dia funcio-

nen entre dreta i esquerra presenten variants molt petites. Bàsicament són variants al marge del turisme en sí: bona infraestructura, urbanisme racional en funció de la naturalesa, conservació de la identitat de poble... Tot això ho hem d'aconseguir no només per als turistes, sinó per als mallorquins. Dins aquest marc de petites variacions en quant a alternatives turístiques, l'esquerra ha de tenir una imaginació superior aquí que a altres llocs d'Espanya. És més fàcil presentar programes socialistes a Andalusia, Astúries o Castella que no presentar-los aquí. Però com que la nostra societat també presenta desequilibris i desigualtats, el socialisme hi té molt de lloc.

EL GOVERN AUTONOM.

-Quin és el seu balanç del mig any i busques de govern autònom en mans de la Coalició Popular?

-Jo n'he fet sempre un balanç negatiu i no tenc cap satisfacció de fer-lo. Crec que hagués estat millor que aquest govern autònom tengués una visió més clara de quina és la seva funció: no ha entès que és un govern minoritari i està encaparrotrat a fer un programa de partit quan no té força per fer-lo. No ha entès que la construcció de la Comunitat Autònoma, en la seva fase institucional, exigeix un acord bàsic de les forces polítiques i, per contra, el govern actua molt en solitari. Per altra banda, la gent d'AP està marcada per una obsessió: sentir-se víctima del govern de Madrid. Per això utilitzen el govern de Madrid. No es dediquen a governar, sinó a utilitzar la institució amb interessos partidistes. I això és molt penós per als habitants d'aquestes illes.

-UM és més bon interlocutor per al PSOE que no la CP?

-UM té un avantatge com a interlocutor: té gent amb experiència de govern i saben què és tenir una oposició. Els de la Coalició Popular, en canvi, són gent la immensa majoria dels quals no han estat ni regidors d'un poble i que no tenen gens d'experiència política. Per tant, són interlocutors difícils perquè es comporten amb recel, amb desconfiança i són com uns al.lots amb sabates noves en els seus càrrecs. Això suposa molts d'inconvenients a l'hora de tractar temes polítics, que sempre requereixen realisme i no sentir-se permanentment a la defensiva. Des del punt de vista polític, UM va néixer amb vocació centralista i amb una apel.lació a l'electorat d'un cert progressisme. Però en política són els fets que compten, i UM ha traïcionat el seu progressisme inicial amb l'aliança amb la Coalició Popular. Al final, els condicionaments econòmics profunds varen marcar la decisió d'UM, la qual s'ha de responsabilitzar fatalment de la gestió d'aquest govern que va invertir. Però el govern té problemes perquè és minoritari i perquè UM de vegades li retira el suport. Ha passat amb temes com Es Trenc i segurament passarà amb la llei electoral, la normalització

«L'agrupació socialista de Lluçmajor hauria de donar una imatge més atractiva i oberta»

lingüística o la sanitat.

TRES PROBLEMES BASICS.

-Quins són els problemes més importants que afecten la nostra Comunitat Autònoma?

-El nostre problema bàsic és l'atur. Però Balears no és la regió on l'atur sigui més greu i, a més, el Govern Autònom hi té poca incidència, ja que no decideix la política econòmica. Els problemes més greus de la Comunitat Autònoma, i sobre els quals si té competències exclusives, són l'ordenació del territori, la política sanitària sobretot en quant a promoció de la salut, i la política cultural, la situació de la qual no és satisfactòria. El govern Autònom podria posar remei a tots aquests problemes, però ja sabem quins són els condicionants d'una força política de dretes. El que hauria de ser un procés de modernització i de socialització que posés al servei dels ciutadans uns determinats béns es converteix en una protecció molt clara d'interessos privats.

adequadament Es Trenc.

-I de la política cultural, què n'ha de dir?

-La política cultural a les nostres illes té dues vessants: primer, no s'ha de perdre de vista que la cosa pitjor que pot passar a una comunitat és tancar-se en uns valors culturals purament locals. Això és desertitzar culturalment un poble i dur-lo a la seva extinció. Segon, la cultura s'ha d'universalitzar al màxim, però tenim uns valors propis que necessiten especial protecció i promoció. Per tant, la missió bàsica de la política cultural ha de ser revitalitzar els elements de la cultura pròpia. Davant les circumstàncies de no normalitat de la nostra cultura per motius històrics hi ha dues actituds: la de rentar-se les mans i deixar que s'estinguesqui aquesta llengua i aquesta cultura, o la d'intentar fer qualque cosa. Jo crec que seria d'una irresponsabilitat immensa rentar-se les mans i deixar que la dinàmica social en dugui la desaparició. Es evident que es necessiten ajudes públiques, organitzar la normalització.

-I pel que respecta a la sanitat?

-La sanitat necessita d'una modernització enorme perquè sobretot no es correspon el nivell de qualitat amb els recursos públics que s'hi destinen. Hi

ha una infiltració d'interessos privats no respectables que s'han d'atacar amb gran decisió. Em referecs al contraban de carn i licors, a l'aprofitament dels convenis amb la sanitat pública per impedir que aquesta tenguí instal.lacions pròpies quan es fan negocis amb la salut dels ciutadans. Em sembla que el govern autònom no té la decisió d'afrontar aquests problemes.

-De tot això que diu es desprén que a Mallorca hi ha bastanta corrupció motivada per l'afany de negoci?

-A Mallorca és com per tot. L'egoisme i la insolidaritat són les lleis que s'imposen dins una societat com la nostra. El benefici en sí no és dolent, però és descartable quan és l'únic que mou

-Com s'hauria de concretar la política urbanística?

-Crec que s'ha d'anar a la protecció de tots els espais naturals enumerats per ICONA. En el cas d'Es Trenc, crec que es pot donar per definitivament salvat amb les proposicions de llei del Parlament, sense que les indemnitzacions siguin molt grosses. Fins i tot pot ser discutible que n'hi hagi d'haver, d'indemnitzacions: haurem de veure què diuen els tribunals. La llei proposada al Parlament suspèn el planejament urbanístic que amenaça Es Trenc i determina que serà el Govern l'encarregat de fer un pla especial per protegir flora, fauna i paisatge. És inadmissible que ara el CP digui que no s'aconsegueix la total protecció d'Es Trenc. En primer lloc perquè és el Govern que ha de determinar la protecció. En segona, perquè resulta bastant "curiosos" que una força política que no va dictar unes normes subsidiàries de protecció quan ho podia fer, ara tiri en cara que la llei que s'ha fet no protegeix

la societat. A Balears hi ha ramificacions de grans circuits de negocis fraudulents que es donen igual a altres llocs d'Espanya. El que no hi ha és consciència de valors col·lectius com el paisatge, la cultura, el medi ambient. Però avançar en aquest camp es requereix molt de temps.

EL NACIONALISME

—Es considera nacionalista?

—Jo, si he de dir la veritat, m'he definit alguna vegada com a nacionalista i he explicat quin és el meu projecte nacionalista. Però estic arribant a la conclusió que és molt difícil ser un nacionalista diferent de tots els altres. A dir ver, tenc en revisió molt profunda aquesta afirmació de ser nacionalista perquè arriba la conclusió que és molt difícil encaixar el meu nacionalisme dins qualsevol dels nacionalismes existents.

Si és així, un acaba per dir "Idò no ho som, nacionalista". Ara bé, això no afecta les meves conviccions sobre la identitat del nostre

poble ni de la nostra cultura. Jo vulg fugir de l'ambigüitat dels nacionalismes, així com de l'absolutisme conceptual i la visió històrica tancada que tenen. El nacionalisme té una temptació permanent de fanatisme que em preocupa.

—I el nacionalisme espanyolista, no?

—Exactament igual. Tots els nacionalismes són iguals. Quan parl de nacionalisme no em referesc només als nacionalismes locals. Els nacionalismes són dolents dins un estat i dins la comunitat internacional. Avui dia, els interessos nacionalistes obstaculitzen les solucions que ens duen a una societat més pacífica, més pròspera, menys desigual. El gran problema de la humanitat és la desigualtat de renda i de vida entre 1/3 de la humanitat i els altres 2/3; això és fruit dels nacionalismes, de societats que es tanquen en si mateixes, que es consideren nuclis privilegiats i que no es relacionen solidariament amb les altres comunitats.

—Pensa que Espanya ha de sortir de l'OTAN o que hi ha de romandre?

—Opín que l'entrada a l'OTAN va ser molt precipitada i sense reflexió sobre els pros i contres. El PSOE sempre ha dit que s'havia de consultar al poble espanyol i promoure un debat profund sobre com afectava aquesta adhesió a la defensa dels interessos espanyols. El PSOE no ha dit mai que si el resultat d'aquest debat demostra que aquesta adhesió podria tenir conseqüències beneficioses no acceptés aquest resultat, a pesar que en principi no es veien aquestes avantatges.

ZONA DESNUCLEARITZADA

—A iniciativa dels regidors socialistes, Lluçmajor es va declarar zona desnuclearitzada. Per què ara hi ha oposició davant aquesta decisió?

—Hi ha un recurs davant l'Audiència que de moment suspèn l'acord, a l'espera que es pronunciï sobre el fons de la qüestió.

Declarar el terme de Lluçmajor zona no nuclear és incorrecte per dos motius: primera, perquè l'Ajuntament no té competència per fer aquesta declaració, ja que la defensa correspon al govern de la nació. Segona, perquè el territori espanyol ja és zona no nuclear amb el tractat d'adhesió a l'OTAN. L'Ajuntament podia, si volia, expressar els sentiments pacifistes o dirigir-se al govern expressant el desig de veure el seu territori desnuclearitzat, encara que això em sembli insolidari i un poc grotesc ja que no té sentit que Lluçmajor sigui zona no nuclear i Algaida zona nuclear.

EL SOCIALISME A LLUCMAJOR.

—Com a secretari general de la F.S.B., com veu la situació del seu partit a Lluçmajor?

—Crec que hi influeixen molts de factors que altres partits no tenen, com són els problemes generacionals. El PSOE té militants majors als quals s'ha de respectar perquè han aguantat fidels al partit amb sofriments i patiments que no es po-

den ignorar. De vegades no s'entenen amb les noves generacions, que estan més aprop de la realitat i més obertes al futur. Un altre problema és que no sempre s'encerta amb les persones. Bàsicament l'Agrupació Socialista té aquests dos problemes, agreujats, pel fet que Lluçmajor passa per moments econòmics difícils i que té un nucli urbà conflictiu com és S'Arenal, separat del nucli original. Lluçmajor és un municipi difícil. Jo no estic satisfet de com van les coses en l'agrupació socialista local, però no tenc cap dubte en el futur del socialisme a Lluçmajor. Hi ha unes arrels profundes i del que es tracta és de fer que puguin donar un arbre esponerós.

—Diu que no n'està satisfet, de l'Agrupació de Lluçmajor, concreti un poc més el seu descontent...

—L'agrupació hauria de ser més poderosa i important. Hauria d'estar més involucrada en la vida de Lluçmajor, hauria de donar una imatge més atractiva per a molta gent que la que dona.

—Per què vostè ha fet compatible socialisme i cristianisme?

—Cristianisme i socialisme són complementaris. A mi em resultaria molt difícil esser socialista sense esser cristià, encara que comprenc que hi hagi gent que no té aquest punt de partida. Jo he vist sempre el socialisme de forma molt poc dogmàtica, poc tancada i per això l'aportació del cristianisme en el socialisme és bàsica. En definitiva crec que el socialisme se li trobaria una arrel cristiana innegable per l'impuls ètic i moral que tenen.

No tot el socialisme està dins el marxisme. Es una visió errònia pensar que el socialisme haja de ser materialista. Marx hi va fer aportacions molt importants, però el socialisme no comença ni acaba amb Marx. El marxisme ha estat revisat, criticat i superat en molts aspectes.

L'única possibilitat que el socialisme tenguí vigència i que estigui obert al futur és sumant aportacions i no exclouent-les.

Maties Garcias.

FURGONETAS S... RENAULT 4.

Nuevo tablero de bordo. Nuevo cuadro de instrumentos. Luces de intermitencia en parada. Lavaparabrisas eléctrico y alimentado por contacto. Nuevo volante y nuevo interior más confortable. Las furgonetas Renault 4 salen siempre victoriosas de cualquier comparación.

Deténgase sólo un instante para conocer las duras Furgonetas Renault 4 (F, F6 y P6 acristalada). 1.108 cm³ y 38 CV de potencia, en ellas reside su extraordinario poderío. 6,3 l. de gasolina normal a 90 Km/h. Capacidad de carga: 485 Kgs.

Frenos de disco que le dejan clavado al asfalto. Docilidad y precisión, sólo alteradas cuando descubre su vivo gesto y repribe. Es entonces cuando puede alcanzar velocidades de 112 Km/h., a la más leve insinuación.

Posee un inconformismo natural, por eso ha conseguido otros detalles solamente suyos. Transmisión elevable exclusiva Renault. Suspensión independiente a las 4 ruedas. El confort de un turismo.

Cargadas de ventajas s...

BARTOLOME JAUME NADAL

Hispanidad, 17 - 19
Teléfono 66 01 40
LLUCMAJOR (Balears)

Exposició a s'Arenal:
C/. Sant Cristófol, 5
Tel. 26 010 01

La ceràmica de Mª de la Llum Vallès

Maria de la Llum Vallès, més coneguda per Mariluz, es dedica a la ceràmica des de l'any 1975.

L'any 1981 exposà a Llucmajor a "La Caixa" i el 82 es presentà Al Calvià on quedà seleccionada.

L'any 83 fa la primera exposició individual, a la Galeria Moyà de Ciutat, la qual obtingué una molt favorable crítica, i aquest mateix any obrí un taller a Llucmajor, "ORTON 6" al carrer de Perarires. Finalment, es presentà al Concurs Nacional de Ceràmica a Manises i guanyà el premi Vicent Diez.

NO EM VULL TANCAR DINS UN ESTIL CONCRET.

-Quan començares a fer ceràmica?

-L'any 1975 a l'Escola d'Arts i Oficis de Ciutat, on hi vaig anar fins el 80

-Per què triares aquest art com a mitjà d'expressió artística?

-La ceràmica per a mi és més assequible, més factible, puc plasmar més el volum a l'argila que no en una altra expressió.

-Amb quin tipus d'art t'identifiques?

-Plenament no m'identifico amb cap; me moc més dins l'art abstracte. De totes maneres no m'agrada limitar-me, tancar-me dins un estil concret.

-Com veus la ceràmica dins l'art?

-Darrerament ha estat considerada un art me-

nor, un art de segona, no així a d'altres països, com per exemple a Xina, on ha estat de sempre una de les màximes expressions artístiques.

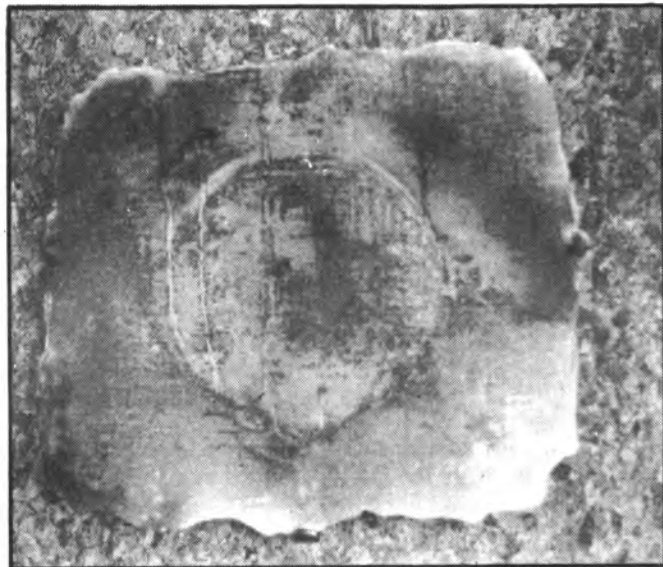
Ara, però sembla que s'està revaloritzant. De totes maneres avui igual que l'escultura, la ceràmica no està assimilada. Crec que d'aquí a unes quantes generacions això ja estarà superat.

-Què t'interessa més la forma o el color?

-Són dues coses molt lligades, van molt compaginades. Crec que cada forma té un color i no es pot renegar d'ell. Malgrat deixis una peça sense esmaltar el color hi continua essent, aquella peça té el color del fang. L'absència de color també significa tenir-lo en compte.

ELS ESBOSSOS SON CONDICIONANTS.

-Quins caires del teu treball tenen més interès per a tu?

L'obra premiada: PLAT.

-Primordialment, plasmar la meua inquietud artística, el com, depèn molt del moment o de l'estat emocional, lo meu és una recerca, si un dia em trobàs que això no passava, deixaria de fer ceràmica.

-Podries explicar el significat de la teua obra?

-La meua obra és molt simbòlica, darrera cada peça hi ha un motiu, és una idea que pren forma, quasi mai no faig cap esbós, em condicionen; l'obra la vaig creant in mente.

-Què representen per a tu els concursos?

-Són un repte individual. El fet de guanyar aquest premi ha estat un al·licient —donada la categoria i la tradició de Manises— en certa manera significa el reconeixement d'un treball

-Fins l'any passat no fe-

res la primera exposició individual. Es que hi ha moltes dificultats per exposar?

-Jo personalment no n'he tenguuda cap.

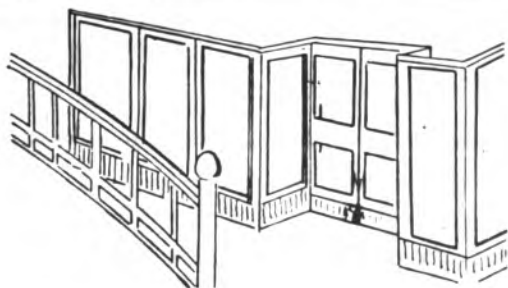
-Per què, idò, fins el 83 no exposares?

-Treballar el fang és un procés lent, de vegades s'espennen les peces quan les cous, els colors no surten bé, act. A més després d'una selecció et trobes que amb dos anys has fet 25 peces de les quals estàs satisfeta. Preparar una exposició duu molt de temps.

-Quins són els teus projectes de cara al futur?

-Primerament, crear una paleta d'esmalts per plasmar-los a unes obres que tenc pensades, continuar fent feina i sempre anar a cercar noves formes.

Maria TOUS
Joana FONT.

FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS

ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

«Per una orella m'entra i per s'altra me surt»

Fullejant el "Cançoner Popular de Mallorca" del P. Rafel Ginard Bauçà és quasi bé impossible que els ulls no es detinguin una i mil voltes en petites joies que l'enginy o l'art dels nostres "glosadors" anònims han anat confegint al llarg dels dies i a l'ample de les nostres contrades.

Fou precisament una d'aquestes cançons populars que suggerí al copista-cercador de la RACONERA el tema del comentari d'aquest mes. En efecte, repassant el Tercer Tom del "Cançoner", sense altra intenció que la de fruir, una volta més, dels plaers que tal obra ens ofereix, es distingué la mirada en aquests mots:

Cap, cabells, testa i cervell, ulls, pipelles, front i celles nas, boca, dents i orelles, coll, gargamella i clotell.

Una senzilla enumeració (tan habitual en el nostre Cançoner), però amb quina gràcia i tècnica tan subtils! La descripció descarnada i sense qualificatius, el ritme cadenciós i alegre, la rima amb consonància

correctíssima, l'absència de temps verbals, la repetició del nexxe de coordinació a final de vers,... tot conformant una unitat en la qual el NOM aïllat, sense adobs o afegitons decoratius, ens transmet una imatge perfecta, clara i sonora. La paraula sola i el seu poder d'evocació en el seu sentit més ampli! Quina austeritat d'elements, però quina descripció més suggerent!... Ja tenia l'ensinat copiator un tema per la seva llista.

Cap dret als enforinyais i calaixos més foscs de la RACONERA a cercar noms noms i més noms de "barbarismes" (ai, la tentació de dir "barbaritats", "capbuitades", "ensopegades",...) que fessin referència a això: parts del cos, termes relacionats amb l'aspecte físic, algunes malalties o "ATXAQUES" (:xacres) freqüents... A "SIMPLE VISTA" es constata que hi trobaria (o convendria més dir "a ull" o "a cop d'ull") una quantitat de castellanismes suficient per "fer treure foc pels queixals" al descon-

1. el cap	9. la boca	17. el pit
2. el cabell	10. la dent	18. l'esquena
3. la mà	11. el braç	19. la panxa
4. el dit	12. la llengua	20. el llombrigolet o melic
5. el front	13. el llavi	21. la cuixa
6. la cella	14. el coll	22. la cama
7. l'orella	15. el colze	23. el genoll
8. el nas	16. el múscul, l'espalla	24. el peu

gut glosador" pare d'aquella minúscula i atractiva cançó que hem anotat.

Podria el desenfeinat escriptor fer un bon raig de comentaris sobre els mots de la llista que seguirà al final (si no has, lector pacient, amb criteri elogiuable, començat la lectura per ella, botant per damunt el caramull de ximpleries que a poc a poc i a força de màquina es van conformant), però en honor de l'eficàcia només "mastegarem fasols" sobre dos aspectes que ens poden (si volem) servir en el nostre camí aspre de lluita sense treva contra allò que des de fora ens fa empassolar, amb gana i sense, o no amb la intenció sana de fer-nos "treure la panxa de mal any": un primer punt serà la cavil·lació sobre COM confegim alguns castellanismes i l'altre el maldecap que ens produeix la utilització incorrecta d'alguns mots ben nostres per culpa de la influència excessiva del castellà sobre la nostra malparada llengua.

Comencem pel primer

aspecte: l'origen de molts de castellanismes dels que pul·lulen per la nostra llengua catalana es troba en que NOSALTRES (sense cap mala intenció, però amb poca atenció i amb molta menor lògica) formam DERIVATS d'una paraula NO DE LA SEVA FORMA CATALANA SINO DE LA CASTELLANA. Vegem-ho: deim "CABECERA" derivant-ho de "CABEZA" en lloc de "capçalera", derivat de "cap", o, si voleu, "HOMBRERA" (d'"HOMBRO") per "espatltera" (d'"esplata")... Podem, emprant termes del tema del mes, exemplificar-ho amb tota cuesa. Observau les paraules i veureu l'absurditat de tal procediment:

Castellanisme

Forma correcta.
Antejo . . . ullera de llarga vista, ullera de mirar lluny.
Anteojos binocles
Cabecejar fer capades
Cabecera capçalera
Cabecilla capitost, cap de bandolina

Si té un problema de bellesa vingui, l'orientarem sense compromís;

i recordi: que depilar-se amb la depilació elèctrica es depilar-se una vegada per sempre.

GERMANES PUIGSERVER

Orient. 3 - LLUCMAJOR
TANDES A CONVENIR TEL. 660287

Cabeçut/cabezudos cap gros/
cap grossos
Corassonada . pressentiment
Ensangrentar . tacar de sang,
ensagnar ("ensainar")
Sangrar . treure sang, sagnar
("sainar"), sanguejar
Sangria sagnia ("sainia")
Sangrient sagnant
("sainant"), sangonent
Sangrador sagnador
("sainador")
Trassero . . . darreres (plural)

Segon, i darrer per ara, punt de neguit: mots (pertanyents al camp semàntic que ens ocupa) que essent nostres empram inadquadament ("a la castellana"). Trobam una sèrie de parelles (i fins i tot un tercet) que no són, normalment, gaire "catòliques" en el seu acoblament:

ESQUENA i ESPATLA: la primera representa el dors, la segona correspon al castellà "HOMBRO".

PEL i CABELL: el primer recobreix el cos, el segon és el pèl que surt al crani dels homes i dones (la qual cosa no implica que s'hi conservi "in aeternum").

MEDICINA i MEDECINA: dues parentes d'aprop, però una és la ciència i l'altra el medicament que el facultatiu ens aconsella (o del que nosaltres abusam sense esperar els consells de ningú, o el que és pitjor seguint els dels ben intencionats parents i amics que mai no falten a l'hora d'haver patit prèviament qualsevol malaltia per estranya que sia).

METGE i MEDIC: l'un és substantiu i l'altre adjectiu (no caiguem en la toxarrudesca de dir "un certificat metge", sino un...)

GROS i GRAN: dos adjectius que ens indiquen un el volum i l'altre la superfície.

I finalment, **MUSCUL, MUSCLE i MUSCLO**, que designen el primer la fibra muscular, el segon la part de l'espatla on comença el braç i el tercer, pobriíssol, és aquell molusc que escabetxat, al natural, vaporitzat, o com es vulla sol ésser objecte d'atacs fulminants als aperitius de les nostres terres.

Prou per aquí i ara fem el propòsit ferm de "CURAR-NOS EN SALUT" (traducció poc encertada de la locució mallorquina que ens recorda que convé que ens abriguem abans de ploure) amb la llista d'aquest mes i que no sia la nostra una dèria més d'aque-

lles de "fer retxes dins s'aigo".

Barbarismes F. correcta
Abort . . . esvort, abortament
Abortar . . . esvortar, malparir
Abraç abraçada
Agalles (tenir...) tenir coratge
Alumbrament . . . part, infantament, deslliurament
Antebraç pala del braç, avantbraç
Aparato aparell (conjunt d'òrgans fisiològics)
Atxaca (-que) xacra
Atxacós xacrós
Besamans besamans
Besso besada
Bisco guerxo, estràbic
Bronquios bronquis
Calva calba
Calvo calb
Cartílag cartílag
Cego cec
Cicatris cicatriu, costura
Colmillo clau (de persona), escàtil (d'animal)
Còrnea còrnia
Coronilla coroneta
Cráneo crani
Cuerpo cos
Curro bell, ben plantat
Desgarbat malgarbat
Enclenque anyívol, escarromiat, escotifit, escotiflat, magrelis, nyicris, ruc.
Enfermedat malaltia
Esbeltés/esveltés esveltesa
Esguince esquinç
Esmirriat magrel.lo
Esqueleto esquelet
Estómaco, ventrell, estómac
Fealdat lletjor, lletjura
Fei/feo, feia/fea lleig, lletja
Flemón flegmó
Cordinflón grassot, gotzo
Gordo gras
Gordura grassor
Guapo polit, garrít, bell
Hermós id. i formós
Hombro espatla (A H. a becoll, a becmeta)
Ingle esgonal
Juanete galindó
Llaga nafra
Matris matriu
Mèdula medul.la
Melena cabellera
Menopausia menopausa
Miope miop
Munyeca braó
Oído oïda, orella
Ojo! ep!, ei!, vius!, vigila!, atenció!, alerta!
Olfat/to olfacte
Osseo ossi
Pantorrilla ventre de la cama
Paralissis paralisi
Pàrpado (i derivats) pipella (i d.)
Quiste quist
Sexo sexe
Sobaco aixella
Testícul testicle
Tobillo turmell
Tortícolis tortícol
Tuberculosis tuberculosi
Vahido torn de cap

Els noms dels carrers de Lluçmajor (VII)

39.- Carrer Major: com el seu nom indica és el carrer més llarg de Lluçmajor; ja limitava el quadrat del primitiu casc urbà. La part de damunt és coneguda popularment, i de fet s'han trobat documents que ho confirmen, com Sa Punta. En el primer quart del segle XX la part de baix, la més recent, va rebre el nom de Bisbe Roig; hauria estat més lògic que fos la continuació del carrer Major, i així aquest carrer hauria travessat tot el poble.

40.- Carrer d'En Melià: es tracta d'un carrer que enllaça el de Sa Marina amb el del Bisbe Taxaquet. La motivació d'aquest nom és popular perquè aquest home era el propietari de les terres on es va fer aquest carrer que data del període que va del segle XVII fins a l'any 1.887.

41.- Carrer Menor: és el carrer més curt del poble, tan sols no hi ha cases, només portasses. Comunica el carrer de Campos amb el carrer Cardenal Rossell. Es un nom posat durant la post-guerra.

42.- Carrer del Metge Francisc Aulet: era fill de Joan Aulet. Va morir l'any 1.968, la gent el recorda per la seva gran humanitat; com ja esmentàrem la seva viuda va donar la casa on se fa la Residència per a la tercera edat.

Es un dels noms més recents de Lluçmajor, apareix per primera vegada a finals de l'any 1.979 en substitució del carrer Miquel Munar. Comunica el carrer Grup Escolar amb el Passeig d'En Jaume III.

43.- Carrer del Metge Santceloni: és paral.lel al carrer Ripoll i al carrer d'es Convent. Es un nom modern, posat a l'any 1.979, abans es deia carrer del soldat Tomàs Mut.

44.- Carrer d'es Migdia: és anterior a la retolació que es va fer a finals del segle XIX. Forma part

del grup de carrers dedicats a la meteorologia com el carrer del Sol i el carrer de l'Estrella. Comunica el carrer Cardenal Rossell amb el carrer d'es Monestir i està situat en línia recta amb el carrer Bartomeu Salvà Pou.

45.- Ronda Migjorn: és la continuació de la carretera de S'Arenal i arriba fins a l'Avinguda Carles V, el seu nom és recent, i ha vingut a substituir el de l'Avinguda General Moscardó.

46.- Miquel Salvà: aquest carrer està en línia recta amb el carrer d'en Sala i arriba fins a la Ronda Migjorn. Se li va posar aquest nom dins el període que va de l'any 1.921 fins a l'any 1.930.

Miquel Salvà i Llompart, conegut pel "Capellà Cànaves" va ésser un capellà exemplar, matemàtic, perit d'Arquitectura i destacat pedagog, gran impulsor de la cultura de la nostra ciutat. Era natural de Lluçmajor i va morir el dia 22 de desembre de 1.918. Va ésser amic i col.laborador del Bisbe Campins i del gran arquitecte Gaudí. (En el número 28 d'aquesta revista hi ha un article de Font Obrador dedicat a aquest personatge).

47.- Carrer d'es Monestir: abans que es construís el convent de Sant Bonaventura hi havia un poc més avall un monestir, conegut com a Monestir Vell, cap allà el segle XVI. Les terres a on es va edificar el monestir eren d'En Pere Mullet. Nosaltres creim que el carrer d'es Monestir duu aquest nom per aquest fet.

Es un carrer antic; comunica el carrer d'es Convent amb l'Avinguda Carles V i és paral.lel al carrer Cardenal Rossell i al carrer Ramon Llull.

M. Palou.
F. Capellà.

Dies passats, tant es Govern Autònom com es Consell Insular de Mallorca varen fer publicar sa relació de milions de pessetes concedits per a s'esport i m'ha resultat extrany que Lluçmajor sigui d'es pobles que no han tengut ni sis cènims. Jo me pensava que teníem més bo tant en es Govern com an es Consell. De res no mos ha servit que tenguem consellers o president d'es Parlament, llucmajorers.! Que prenguin llum de Na Pintora! Què? Qui és na Pintora? Jo no ho sé, però sa batlessa de Costitx, se'n va dur tres milions i mig cap a ca se-

va.

A una altra pagina de sa revista heu pogut llegir un escrit sobre ses discriminacions que, en quant a sancions fa es nostro Ajuntament. Idò bé, no fa molts de dies vaig veure a plaça una filera de devers sis cotxos mal aparcats i es municipal només varen posar una multa an es d'enmig. No sé si ets altres tenien bul.la o es que ho varen sortejar i es guanyador va rebre per tots.

Es dissabte d'Els Reis",

com cada any, varem tenir una vistosa colcada. Es "Màgics" arribaren carregats de joquines per als al.lots que havien fet bonda. I també com sempre varen fer es discurs en es balcó de sa Casa de la Vila. Però vaja una sorpresa! mai no m'hagués pensat que cert partit polític que, fins ara, estava reduït a s'àmbit mallorquí, havia passat la mar i havia fitxat un Rei perquè li fes propaganda encara que ses properes eleccions estiguin molt enfora. "Te pasaste tío!"

Es de S'Arraval no van de berbes i es dia abans que es manacorins celebrassin sa gran trobada de dimonis, ells agafen es dimoni gros, el posen damunt un caramull d'estelles i li peguen foc. Llavors vengua festa i sarau per llarg amb ball de bot, ximbombades i un bon caliu per torrar sobrasada. Sa gent es va animar i va sortir a sa rotlada a pegar quatre bots encara que aquesta participació

no caigués bé a tothom que d'alguna manera va perdre es paper de protagonista i feia uns morros de pam.

Sa campanya que s'ha realitzat p'es Dia de s'Arbre aquest any ha estat important: sa competència anima, tant S'Ajuntament com el PSOE han mostrat un gran interès per sa qüestió ecologista. Només s'Ajuntament ha aprofitat es cartell per fer campanya de normalització lingüística: Per que serà?

A S'Ajuntament hi ha hagut modificacions: Ja no hi haurà un celador de portes que s'encarregi d'obrir sa Casa de la Vila es dematí, degut a que no s'havia anomenat tal càrrec. Durant uns quants dies s'han pogut veure es funcionaris esperant que s'obrissin ses portes. Es ben cert aquell refranys que diu "ets ulls de l'amo engreixen s'animal".

CA'N MATIES
BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES
BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

ESPORTS LLOMPART
Espardenyeria

GRAN VARIETAT D'ESPARDANYES, PRENDES ESPORTIVES I ARTICLES DE PESCA

C/. S'Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

ISLEÑA DE MOTORES, S. A.
Concesionario Oficial

COLABORADOR

TALLERS LLUCMAJOR

REPARACIONS EN GENERAL
PLANXISTERIA I PINTURA

Ronda de Ponent, s/n.
Tel. 66 12 67

LLUCMAJOR

PER UNA BONA FEINA RECORDAU:

INTURAS ACHECO
NAVARRA, 2 - TL. 660426
LLUCMAJOR

ECOLOGIA:

per *Xanthium Spinosum*

I ARA?

EL DIA DE LA NO-VIOLENCIA

El passat 30 de gener, aniversari de la mort del Mahatma Gandhi, es va celebrar el Dia Escolar de la No-violència i la Pau (DENIP), fundat el curs 1963-64 com una iniciativa pionera d'Educació Pacificadora.

Es una activitat pràctica que es regeix per les orientacions:

-El DENIP és una crida als educadors de totes les ideologies per què prenguin consciència que un dels objectius fonamentals de l'educació consisteix a despertar l'esperit d'amor, no-violència i pau.

-La seva base és la pràctica de la fraternitat humana universal.

-El procediment didàc-

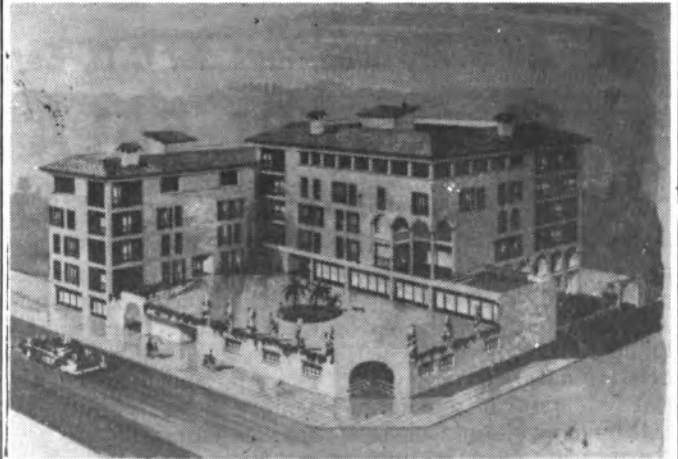
tic ha de ser vivencial. El missatge bàsic diu:

"L'amor és millor que l'egoisme, la no violència és millor que la violència, i la pau és millor que la guerra".

-Els amics de l'educació pacificadora són aquelles persones que fan professió de fe en la supremacia espiritual, individual i social de l'amor sobre l'egoisme, de la no-violència sobre la violència i de la pau sobre la guerra.

Tot això pot ser un mitjà per ajudar a l'home a alliberar-se de les esclavituts egoistes i un camí per a la progressiva autorealització en un horitzó de fraternitat universal.

Ca'n TIA TALECA

VENDA DE PISOS I "DUPLEX" ESTIL MALLORQUÍ I APARCAMENTS

- * Entrada pel carrer Campos
- * Porter automàtic
- * Façana de marès amb persianes
- * Ascensor per als pisos i aparcaments
- * Pisos de 3 ó 4 cambres
- 2 cambres de bany completes
- fusta de nord
- trespol de ceràmica
- terrat comú a la darrera planta
- gran pati a la primera planta

INFORMACIO Y VENDA :

Tel. 66 02 79

La Palmera
es fasser

Historiador Terrasa. 37
Teléfono 66 04 69
LLUCHMAYOR - Mallorca

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS

Informació: 66 03 17

Born, 7 Tel. 66 02 75

JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES

Olegario

TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

esports

Jaume Adrover, president del C.D. España

EL FUTBOL-SALA ES EL CANCER DEL FUTBOL LOCAL

Acaba de finalitzar el partit dintre el CD "Espanya" i la UD Rotlet amb un resultat prou contundent (4-1) a favor dels de casa, la qual cosa els permet de respirar tranquils a la zona intermitja de la classificació, sense positius ni negatius i amb un futur bastant esperançador, encara que a la vida com al futbol no tot són camins de roses. I ho deim perquè quan es va acabar el partit ja esmentat parlarem amb el president espanyista i sembla que no està d'allò més satisfet a causa d'algunes circumstàncies que darrerament han envoltat l'esdevenir del CD "Espanya".

-Com van les coses?

-Només d'una manera regular ja que si examinem el que ha passat podríem anar dos o tres punts més amunt.

-Per que ho dius?

-Perquè a més de no haver pogut comptar mai amb els 14 o 15 jugadors que en un principi es presumien com a titulars per motius laborals i de llesions s'ha afegit a la plantilla un mal que podríem anomenar el càncer del futbol, m'estic referint al futbol-sala.

-Càncer?

-Sí, càncer, però que crec que serà un mal curable perquè des d'aquest moment la directiva prendrà mesures i només perdrà el temps amb persones que sentin de veres el futbol i tinguin responsabilitat.

No tornarà a succeir, mentres jo sigui aquí, confiar en alguns jugadors que han demostrat que de formalitat de paraula no en tenen res i han pres el pé a tota l'afició.

-A qui et refereixes? I ho demano perquè ningú no es senti al·ludit sense tenir cap culpa.

En concret i amb pels i senyals, a en Bernat Vidal, Julià Reina i Rafel Cano. Podria afeigir el nom de Joan Oller però aquest, al manco, va quedar bé ja que al principi de temporada ja em va anticipar que, encara que volia col·laborar, tenia altres projectes i no era segur el seu total compromís.

-Et not empenyat. Hi estàs?

-Sí, em sent disgustat pel que ha succeït.

-Tant com per dimitir?

-Be, et puc assegurar que si trob persones que no vulguin ajudar continuaré amb l'objectiu que el

futbol llucmajorer continui endavant.

-Per acabar, com ha anat la campanya de socies aquesta temporada?

-Te diré, de veritat, que ha anat bastant bé, encara que tot es pot millorar, em sent satisfet en aquest aspecte ja que fins i tot hem superat les previsions.

Ens acomiadam de n'Adrover. La nostra conversa va ser, en aquesta ocasió, breu i casual però hem tocat un tema bastant delicat i el president ha al·ludit unes persones que, com ja hem dit, ell considerava mancats de paraula i

que "han pres el pel a tota una afició.

-Nosaltres —jo particularment— també tenim el nostre punt de vista al respecte, però no ens volem aficar en un tema que ens portaria molt d'espai per comentar i ara no en disposam. Però voldria deixar clar que així com s'ha expressat lliurement el president Jaume Adrover, també ho poden fer totes aquelles persones, jugadors, etc...que es sentin al·luides. Les planes d'aquesta revista —de pinte en ample— estan obertes a tothom...

Joan Quintana

PERRUQUERIA

FINA

C/. D'es Vall, 49

VIAJES **CIRCULO BALEAR, S.A.**
AGENCIA DE VIAJES G.A.T. 667
Gabriel Alomar i Villalonga, 1
Tels. 464412 - 463502
Telex 69492 CIBA E
Palma de Mallorca (6) España

SUCURSAL:
Plaza España, 39
Tel. 66 19 04
LLUCMAJOR

SU CIRCULO DE VIAJES

CIRCULO NUPCIAL SERVICE * CIRCULO ESTUDIANTES, VIAJES, Y CURSOS DE IDIOMAS * CIRCULO DE ORO DE LA 3.ª EDAD * CIRCULO TURISMO PROGRAMADO * CIRCULO TURISMO SOCIAL E INCENTIVOS * CIRCULO CONVENCIONES Y CONGRESOS * CIRCULO SERVICIOS, BILLETES, HOTELS, COCHES ALQUILER, AUTOCARES, EXCURSIONES, ETC. * CIRCULO TURISMO RECEPTIVO

Y... TODA CLASE DE CIRCULOS COMPLEMENTARIOS

Juvenils C.D. España**FALTA SORT ALS
DESPLAÇAMENTS**

Ja s'ha passat l'ecuator del campionat de II Regional Juvenil (Grup B) i hem entrat de ple a la segona volta, en el qual els nostres joves no han dit la darrera paraula i encara que ho tenen difícil continuen lluitant per a un lloc d'ascens.

La primera volta del campionat ha acabat i els nostres juvenils varen ser derrotats, per la mínima (4-3), contra el Porto Cristo. Tres gols a camp contrari marcats p'en Cosme Tomàs i per n'Eusebi Alvarez/2) que encara que siguin molts no serviren per guanyar, ni tan sols per empatar, encara que els nostres representants realitzaren un bon encontre. Amb aquest resultat els costers es posaren per davant de l'Espanya ja que ambdós anaven molt igualats i a la zona alta.

I va començar aquesta segona volta amb un nou desplaçament, contra el Ses Salines i tampoc no hi hagué sort i es va tornar perdre per la mínima (2-1) essent l'autor del gol, visitant, el centre davanter, Angel Salom.

El darrer partit vist a l'hora d'escriure aquestes línies ha estat contra el Bt. Ramon Llull d'Inca al camp municipal de la nostra ciutat vencent, clarament, els al.lots de n'Antoni Vidal (3-0), en un en-

Eusebi Alvarez Garí, un dels jugadors destacats dels juvenils

contre entretingut on marcaren en Cosme Tomàs, de penalti, E. Alvarez i B. Garí.

Ja molt enfora del líder U.D. Porreres i també del segon classificat C.D. Olímpic no creim, encara que ens agradaria equivocarnos, que aquesta temporada sigui la de l'ascens però queda la possibilitat de fer un equip bastant potent per a la propera temporada perquè hem de recordar que només n'hi ha dos que acaben l'edat juvenil i la resta seran els mateixos reforçats amb algun infantil, que n'hi ha de qualitat. Els que acaben l'edat juvenil, enguany, són en concret, en Bernat Garí i en Baltasar Cardell, aquest darrer ja va estar concertat amb els majors en el partit contra el Rotlet encara que no va arribar a jugar.

JOA.QUIN.

Infantils C.D. España**BE, COM SEMPRES**

Els infantils del C.D. "Espanya" continuen donant satisfaccions als seus seguidors. Bé com sempre, i a més es mantenen en aquesta cinquena posició del campionat de I Regional (Grup B)

El passat dia 7 de gener es va golejar la U.D. Alcúdia (5-2) els autors dels gols varen ser Antoni Salom (3), Llorenç Mòjer i un defensor contrari en pròpia porta.

Set dies després el nostre equip visitava Binissalem (Sant Jaume) tornant a vèncer (1-2), encara que aquesta vegada fos, per la mínima, però es sumaven dos positius més que és, al cap i a la fi, allò que importa de veritat. Els gols espanyistes varen ser obra d'en Miquel Magaña i d'en Ramon Ramos.

I per acabar, el darrer resultat que coneixem, ha estat a ca nostra, vencent a l'Olímpic de Manacor

Francesc Miquel Guerrero Rosas

(3-1). I encara que marcaren primer els manacorins tornaren ser en Ramos i en Magaña (2), com el disabte anterior, els que sentenciaren un partit que en un principi s'havia presentat difícil i que va acabar, en els primers setanta minuts, amb empat a zero gols. Però es varen refer, i els espanyistes vanceren, al final amb tota justícia.

QUINTANA.

Alevins C.D. España**HA COMENÇAT LA
SEGONA VOLTA**

A l'hora d'escriure aquest comentari tot just ha començat la IIa. volta del campionat de I Regional (Grup A) i a més a més amb molt bon peu per als representants més petits del nostre fútbol.

El penúltim partit de la I.a. volta es va jugar contra el CD Sant Jaume i els blaus tregueren el primer positiu de la temporada acabant els seixanta minuts reglamentaris amb empat al marcador (1-1)

Per acabar la primera volta el Badia de Cala Millor va visitar el camp llucmajorer i arrabataren el positiu abans aconseguí, als al.lots que entrenen en Miquel Bujosa i Jaume Manresa, acabant el partit també en empat (0-0).

I la segona volta ha començat, tal i com hem

dit abans, bastant bé per als espanyistes ja que aconseguí, guanyant (1-0) a l'Escolar, a casa, la segona victòria des de que començaren el campionat, amb un gol realitzat per Toni Garau.

Amb aquests tres darrers resultats es dona la curiosa circumstància que s'ha aconseguit sumar quatre punts, un més, que en tots els partits disputats abans de visitar Binissalem. O sigui, en tres encontres, més punts que en els altres onze que resten. També es dona la circumstància, com que es va vèncer l'Escolar, que s'ha aconseguit la segona victòria del campionat. Recordem que la primera es produí a casa, quan varen derrotar (3-0) l'UD. Barracar, dia 5 de novembre de l'any passat.

J.Q.C.

*Sabates
Can Gramet*

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

*C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR*

Fútbol - Sala

CAMPIONAT 1ª DIVISIO, SENIOR, GRUP LLUCMAJOR

Amb el començament de la lliga anomenada de 1a. DIVISIO SENIOR, GRUP LLUCMAJOR, acabà l'anterior campionat local una vegada finalitzada la 1a. volta. Si en principi les intencions dels organitzadors era dur a terme els dos campionats, els moviments dels jugadors entre els equips ha fet impossible la continuïtat.

Aquest recent estrenat campionat local federat, està integrat per a SETZE equips que després de la tercera jornada estan classificats de la següent manera: REVOLTOSA, DERE-SA, BASTIDA, P. OBRER, A. FEMENIAS, TALLERS M. MAS, GRAN VIA, REDA, BAR SPORT, FERBA, C.T.TALECA, XALOQUI, MALLORQUIMICA, S'ARRAVAL, CA'N TANO i C. BALEAR.

Cal assenyalar que a l'hora d'escriure aquestes retxes els equips: BASTIDA, A. FEMENIAS, BAR SPORT, CA'N TIA TALECA, S'ARRAVAL i CA'N TANO han jugat un encontre manco.

L'equip més golejadore i al mateix temps el menys golejat és SA BASTIDA que en dos partits té 27 gols a favor i solsment 3 en contra.

El primer és LA REVOLTOSA que té 6 punts de tres partits jugats i el darrer lloc de la taula classificatòria l'ocupa el C. BALEAR que no ha aconseguit puntuar en cap dels tres encontres jugats.

Aquest campionat és sens dubte de més alt nivell que l'anterior en línies generals ja que la majoria d'equips han fet un combinat selectiu per a poder afrontar aquesta lliga amb certa seguretat.

Quant a regles de joc, la normativa ha sofert poca variació important, la més nova és la impossibilitat que tenen els equips de fer més de CINC canvis per partit.

Per altra banda els avantatges d'estar federats són tan limitats que gairebé es coneixen; després d'una revisió prescindible per a poder jugar, resulta que molts de jugadors no la passen perquè pareix esser que hi havia retràs o no cobraven els metges els honoraris de les visites. Per la resta, el campionat segueix el seu curs a partits diaris amb una expectació variable segons l'hora i l'interès del partit.

Jaume

BASQUET

L'equip local de IIIa. DIVISIO, al darrer partit jugat, al moment d'aquesta crònica, a Manacor contra el Perles, va perdre de DOS punts (70-68) i queda a la taula classificatòria el cinquè amb onze partits jugats dels quals sis ha guanyat i cinc ha perdut, si bé altres equips han jugat dotze partits.

Els SENIORS femení perdren al pavelló municipal contra el R. Llull (35-43) ocupant després d'aquesta derrota el tercer lloc amb 8 punts, tres partits guanyats i dos perduts és el balanç a la 5a. jornada.

EL JUNIOR MASCULI, també va perdre al pavelló de tres punts contra el Glòria (d'Inca) (55-58) i ocupa el penúltim lloc de la classificació. Amb una participació de sis equips i deu encontres jugats ha aconseguit sumar 12 punts com a resultat de dues victòries i vuit derrotes.

EL JUNIOR FEMENÍ és l'equip més mal classificat del seu grup. La derrota a casa contra el S. Maria (31-51) i no haver aconseguit cap victòria dels sis partits jugats és la causa que ocupi el darrer lloc amb sis punts.

EL JOVENIL MASCULI, GRUP A, guanyà fora casa al colista S. Maria (58-66) ocupant després de la jornada deu, la quarta posició amb catorze punts, havent sumat quatre victòries.

EL JOVENIL FEMENÍ, després de catorze partits jugats, a una competició de tretze equips, ocupa el lloc número 10 amb quinze punts. El darrer partit el perdé a casa contra la Por-

ciúncula per un resultat de (28-45)

L'INFANTIL MASCULI, obtingué victòria fora casa contra el Graduada C (22-89) ocupant el lloc cinquè amb deu partits jugats i quinze punts que és el resultat de cinc victòries i cinc derrotes.

INFANTIL FEMENÍ, després de perdre a la pista del S. Josep B (56-10) és el darrer de la classificació amb catorze punts de catorze partits jugats. A un grup d'onze equips és l'únic que no ha aconseguit guanyar cap encontre.

MINIBASKET MASCULI, GRUP A, de sis equips que prenen part al campionat el nostre representant ocupa la cinquena plaça amb vuit punts. Dues victòries i quatre derrotes, la darrera a casa contra el Cide A, (26-67) és el balanç d'aquest equip al campionat.

MINIBASKET FEMENÍ, GRUP B, aquest equip ocupa la quarta posició amb nou encontres jugats, quatre victòries i cinc derrotes, que sumen un total de tretze punts, en aquest grup la participació és de vuit equips.

Després d'aquest breu comentari repassant els resultats i classificacions fins a la data del 22 de gener, es veu que es pot millorar molt a les distintes categories però és d'agrair l'esforç del Club Joventut Bàsquet Llucmajor per a mantenir nou equips que fa possible la pràctica d'aquest esport a molts de joves de la nostra ciutat.

M.D.

MATERIALS DE CONSTRUCCIO ANTONI VIDAL

AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI

Tel. 66 06 88

Colombòfila

QUE ES I PER A QUE SERVEIX

Fa un parell de mesos, en concret en el número 15 d'aquesta revista es va fer un article sobre l'esbart colombòfil i la seva dependència del Ministeri de Defensa.

Aquest article va ésser prou interessant però...

QUÈ ES L'ESPORT COLOMBOFIL?

Això és una pregunta que molta de gent no sabria contestar, ja que es creu que només és fer volar coloms i res més.

La colombòfila és l'art de criar i d'entrenar coloms missatgers. La seva principal finalitat és esportiva.

Però els coloms no només serveixen per volar. També serveixen per a la defensa en temps de guerra, per transmetre informació que no pugui ésser alterada per l'enemic o en operacions de salvament; modernament entre hospitals per intercanvis de mostres de medicaments, etc.

Fent un poc d'història d'aquest animal, es tenen referències que ja els egipcis, grecs i romans els empraven com a mitjà de comunicació. Avui en dia ja només s'empra en casos molt especials com ja hem dit, per això els coloms missatgers són insubstituïbles. Per a aquestes ocasions existeixen coloms condecorats per mèrits de guerra i altres fets.

Aquest colom es distingeix per la seva forma de volar, la seva vivesa i la seva immillorable anatomia. Per tot això és consi-

derat un atleta dins els animals de vol. No es fa mai molt enfora del seu colomer i sempre hi torna quan se l'hi ha criat, i, si no té trobades en què perilli la seva vida, o que el colom es desorienti i per fam o altra causa vagi a un altre colomer.

EN QUÈ CONSISTEIX AQUEST ESPORT?

Els coloms són emprats de la següent manera. Es fiquen dins gàbies i es condueixen al punt d'amollada designat; es deixen en llibertat perquè tornin al seu colomer. Quan arriben, amb rellotges especials, es comprova el temps que han emprat per fer la carrera. Com menys temps empra el colom, millor. Amb aquest temps s'estableixen classificacions individuals o per equips.

Fent temps molt bons, un colom pot arribar a ésser un vertader campió i, amb els millors es fan fer cries perquè perduri la bona raça.

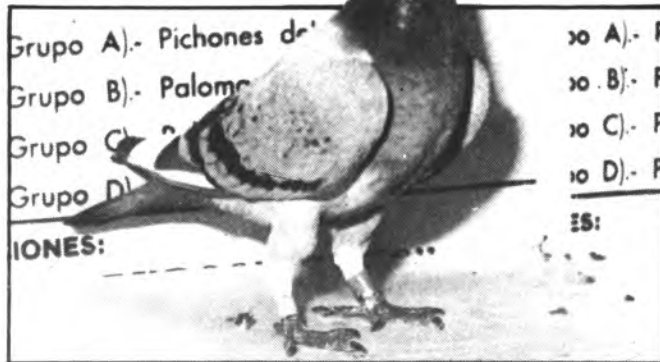
QUAN EL COLOM NO TORNA

Qualque pic el colom no torna al seu colomer. En això poden influir un parell de factors:

-El sistema orogràfic i les condicions meteorològiques que el colom troba al llarg del camí.

-Aus de rapinya, principals enemics dels coloms.

-I qualque pic caçadors irresponsables que només

tenen ganes d'amollar trons i matar el que sia per tal de no anar-se'n amb el frare, els quals maten els coloms i perjudiquen el colombòfil, ja que poden matar un exemplar únic i molt bo.

La caça i matança de coloms missatgers està castigada pel Codi de Caça, que imposa pena als desaprensius caçadors.

En el retorn al colomer també hi influeixen la capacitat de l'animal.

El colom té una gran rapidesa de vol, una gran musculatura per fer un gran esforç i un plomatge abundant i suau per aconseguir la mínima resistència del vent durant el vol. Tot això acompanyat d'un innat sentit d'orientació que el fa tornar al seu colomer, on hi trobarà menjar, la seva parella o cria.

El grans campions tornen d'unes distàncies superiors a 700 kms. i a unes velocitats de 90 kms/h o més.

La pràctica d'aquest esport no dóna cap benefici econòmic, però sí la satisfacció personal de tenir uns bons coloms i, al

mateix temps desenrotlla un amor més fort cap a la naturalesa.

COMPENETRACIO COLOMBOFIL - COLOM.

El colombòfil arriba a tenir una vertadera comunicació i estima pels seus coloms; com un mestre amb els seus alumnes. També dins la societat es cria una amistat, vertadera i esportiva, entre els colombòfils.

Amb dues paraules, és un esport "molt bell", natural i que no és exempte d'emoció per part de qui el practica.

A Llucmajor hi ha una forta afició a aquest esport.

Si qualcú es vol informar sobre com es pot iniciar en aquest esport a Llucmajor, es pot dirigir al Bar Sport a on hi ha la Societat de Colombòfils.

Desitjant que aquest article aclareixi els dubtes que se tenien sobre aquest esport i que millori la seva afició, s'acomia de voltros.

Un Colombòfil
Joan Contestí Puigserver.

Cristaleria Llucmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats - Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Teléf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

PUIG

SABATERIA

Sant Miquel, 9 Tel. 66 02 57

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Entre noltros

NAIXEMENTS

- Miquel Angel Monserrat García, fill de Gaspar i Enedina. Nasqué dia 21-XII-83
- Miquel Mut Pérez, de Miquel i Dolors. Dia 16-XII-83
- Margarita Puig Mut, filla de Toni i Catalina. Va néixer el 24-XII-83
- Miquel Cañellas Serra, fill de Pedro i Margarita. Dia 28-XII-83
- Juan Antonio Ballester Coll, de Juan i Antònia. Nasqué dia 5-I-83
- Margarita Rotger Escalas, filla de Juan i Paula. Dia 5-I-84
- Catalina Cañellas Mas, de Miquel i Catalina. Nasqué el 4-I-84
- Maria del Mar Blanch Navarro, de Juan i Pilar. Va néixer el 14-I-84
- Aina Maria Barceló Calviño, filla d'Ignasi i Maria. Nasqué

el 15-I-84

ENHORABONA!

MATRIMONIS

- José Eduardo Santos Pérez i Catalina Rigo Llabrés. Es casaren a la Parròquia de Sant Miquel el 10-XII-83
 - Francesc Puigserver Verger i Maria Vidal Cavas. Matrimoni celebrat a la Parròquia el dia 11-I-84
 - Andreu Martín Burguera i Catalina Riera Ramis. Es casaren a Gràcia el dia 14-I-84
 - Pere del Cid Torres amb Petra Machado Rodríguez. Es casaren a l'església parroquial de S'Arenal dia 19-XI-83
- FELICITAT!

DEFUNCIONS

- Bernat Garau Cardell. Morí dia 23-XII-83
- Carme Luna Aguilar. Dia 25-XII-83 a S'Arenal
- Maria Adrover Prohens. Dia 25-XII-83
- Francisca Vidal Vaquer; Dia 1-I-84
- Joan Mut Clar. Dia 2-I-84
- Arnau Pascual Sabater. Dia 4-I-84
- Bartomeu Mesquida Barceló. Dia 5-I-84
- Jessica Navalón García. Dia 10-I-84
- Joan Bergas Bergas. Dia 10-I-84
- Bàrbara Esquina Vallcanera. Dia 12-I-84
- Anòni Rosselló Mestre. Dia 15-I-84
- Miquel Salvà Caldés. Dia 14-I-84
- Francisca Aina Col Tomàs. Dia 16-I-84
- Francisca Bonet Rigo. Dia 17-I-84
- Sebastià Bonet Rigo. Dia 17-I-84 a S'Arenal
- Joan Salvà Cardell. Dia 19-I-84

QUE DESCANSIN EN PAU

METGES I APOTECARIES DE TORÍ

MES DE FEBRER

Metges

- 4 i 5: Dr. J. Carrero
- 11 i 12: Dr. C. Sugar
- 18 i 19: Dr. M. Pons
- 25 i 26: Dr. M. Armenteras

Apotecaries

- 1 al 5: M. Pons
- 6 al 12: J. Mir
- 13 al 19: M. Cirera
- 20 al 26: S. Gamundí
- 27 al 5 de març: M. Pons

ELECTRICA

Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

*Comunica als clients i amics
l'obertura del nou establiment
al carrer de Sa Fira, 3
destinat a la venda de:*

- ELECTRODOMÈSTICS
(PHILIPS - NEWPOL - FAGOR - PANASONIG - SHARP - etc.)
- ARTICLES D'ELECTRICITAT EN GENERAL
- OBJECTES DE REGAL
- LLISTES DE NOCES

Continuant els habituals serveis de:

Instal.lacions elèctriques
Servei Tècnic

Sistemes d'alarma i seguretat anti-robo

Instal.lacions d'energia solar

i ofereix un nou

VIDEO CLUB

on podran trobar les mes recents novetats,
i triar entre mes de

5.000 Títols

de pel.lícules originals i legalitzades

Sa Fira, 3 (Abans. Galeria Moderna) - Tel. 661901

LLUCMAJOR

Muebles
JAUME

Convento, 109 - Tel. 66 03 60
LLUCMAJOR (MALLORCA)

TROPICAL

BAR RESTAURANTE

OBERT TOTS ELS DIES

SERVEI DE BEGUDES I MENJARS
DE QUALITAT A PREUS RAONABLES

Avinguda Carles V (Tel. 66 11 17) LLUCMAJOR

Viajes Xaloki, s.a.

G. T. 687

SABEU QUE US OFEREIX
"VIATGES XALOKI"?

- *Bitllets d'avió i vaixell
- *Reserves d'hotels
- *Lloguer de cotxes
- *Viatges de negocis i vacances

TOTS AQUESTS SERVEIS ELS TROBAREU A
"VIATGES XALOKI", SENSE CAP TIPUS DE
SUPLEMENT SOBRE EL PREU OFICIAL

*C/. Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 - 54 - 58*

S'ARENAL

sa teulera

PLANTES D'INTERIOR I EXTERIOR
CENTRES - RAMS DE NUVIA
CORONES

FLORS I PLANTES DE TELA
DECORAM ESGLESIES
ARREGLAM TERRASSES I JARDINS

*Carrer Campos 80 - Tel. 66 01 76
Plaça Espanya, 45 - Tel. 66 13 59*

CERAMIQUES, VIMET, VIDRE
I PECES DE FANG

PENSIONISTA,
AMB "SA NOSTRA"
A SALOU (Tarragona)

INFORMAU-VOS A QUALEVOL
DE LES NOSTRES OFICINES

**CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"**

Ca'n Pau Salvà

*ELECTRODOMESTICS
*INSTAL.LACIONS

ESTABLIMENT

S.C.L.

VIDEOS VHS I BETA

TELEVISORS COLOR,
LES MILLORS MARQUES

VEGI LES NOSTRES OFERTES!

*BOTIGA: C/. Bisbe Taixaquet, 24
*TALLER: C/. Weyler, 1
Tel. 66 01 04 - 66 02 55
LLUCMAJOR

El dia 4 de gener, el "Forn Ca'n Paco" i la seva sucursal sorte-jaren dues bicicletes entre els seus clients que havien recollit tiquets per a la gran rifa de reis. Les guanyadores foren Maria Salvà, del carrer Major, 205 i Aina Llompарт, del carrer d'En Sala, 2.

LLUCMAJOR
C/. Major, 79 - Telèf. 66 09 45

Ca'n Paco 2
C/. Cardenal Rossell, 48 - Tel. 66 12 52